

Ազգային

ԼՁ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1972 ԵՐԿՈՒՇԱՐԹԻ, 9 ՓԵՏՐՈՒՄ 2015
• VOL. XXXVI, NO 1972 • LUNDI, 9 FEVRIER 2015 • MONDAY, FEBRUARY 9, 2015

1915-2015
ՀԱՅՈՑ
ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ
100-ՐԳ ՏԱՐԵՎԱՐԶ

ԿԸ ՅԻՇԵՄ ԵՒ ԿԸ ՊԱՀԱՆՁԵՄ

ԵՐԵՎԱՆԻ ՄԵՋ ԳՈՒՄԱՐՈՒԱԾ ՀԱՐԻՐԱՄԵԱԿԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԸ ՎԱԲԵՐԱՑՈՒՑ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՀՈՉԱԿԱԳԻՐ ՄԸ

Յունուար 29-ին Երեւանի մէջ կայացաւ «Հայոց Ցեղասպանութեան 100-ամեակի միջոցառումների համակարգող պետական յանձնաժողով»ի 5-րդ նիստը, նախագահութեամբ Հայաստանի Հանրապետութեան Նախագահին, մասնակցութեամբ բացի յանձնաժողովի պետական անդամներէն, Հայաստանեայց եւ Կաթողիկէ եկեղեցւոյ կաթողիկոսներու, շրջանային յանձնաժողովներու ներկայացուցիչներու, փորձագետներու, դիւանագետներու:

Համապարփակ ելոյթ մը ունեցաւ Նախագահ Սերժ Սարգսեան, որ անդրադարձաւ յանձնաժողովի կատարած աշխատանքներուն եւ յառաջիկայ ծրագիրներուն: Ան ներկայացուց 100-ամեակի համահայկական հռչակագիրը, որ միաձայնութեամբ որդեգրուեցաւ բոլոր մասնակիցներու կողմէ:

Տեղեկացուեցաւ ոգեկոչումներու եւ իրաւական պահանջներու թղթածրար պատրաստելու աշխատանքի մասին եւ շնորհանդէսը կատարուեցաւ Հարիւրամեակի կայքէջին:

Ոգեկոչումներու ծրագրաւորումը նոյնպէս որդեգրուեցաւ ըստ հետեւեալին.

1-Յիշողութիւն հայ նահատակներու եւ կորսուած ժառանգութեան ու անոնց վերականգնումի անհրաժեշտութիւնը:

2-Երախտագիտութիւն անհատներու, կառոյցներու, ժողովուրդներու եւ պետութիւններու, որոնք օգնեցին հայ ժողովուրդին այդ ճակատագրական օրերուն:

3-Միջազգային պայքար ցեղասպանութեան յանցագործութեան դէմ:

4-Վերածնունդ, բացառիկ կամքի ուժով անցնող մէկ դարու ընթացքին կատարուած նուաճումներուն:

Նոյն երեկոյեան Ծիծեռնակաբերդի մէջ Նախագահ Սարգսեան կարդաց Հարիւրամեակի Հռչակագիրը եւ յայտարարեց թէ ութ լեզուներով պատրաստուած հռչակագիրէն օրինակ մը պիտի ուղարկուի ՄԱԿ-ի գլխաւոր Զարտուղարութեան, օրինակ մը պիտի պահուի Հայաստանի պետական արխիւներուն մէջ եւ օրինակ մըն ալ Ծիծեռնակաբերդի Ցեղասպանութեան թանգարանին մէջ:

Հռչակագիրը կը հրատարակենք յաջորդ թիւով...

Տողու Փերինչէքի դատավարութիւնը սկսաւ Յունուար 18-ին համաշխարհային լարուած հետաքրքրութեան մթնոլորտի մէջ

Սթրազպուրկի մէջ հաստատուած Եւրոպայի Մարդկային Իրաւունքներու Բարձրագոյն եւ Վճռաբեկ Ատենին մէջ կայացաւ Թուրք ծայրայեղական գործիչներէն Տողու Փերինչէքի դատը, որ տեւեց մօտ երեք ժամ: Դատարանին առջեւ Հայ եւ Թուրք խումբեր ցոյց կը կատարէին ոստիկաններու հսկողութեան տակ:

Տողու Փերինչէք 2007-ին զուլիցերիական դատարանի մը կողմէ դատապարտուած էր Հայոց Ցեղասպանութիւնը հրապարակաւ ուրանալու յանցանքով, ըստ Չուիցերիոյ թիւ 216 օրէնքին: Սակայն 2013-ին Փերինչէք դիմած էր Եւրոպայի Մարդկային Իրաւունքներու Ատենին, որ բեկանած էր վճիռը, խօսքի եւ կարծիքի ազատութիւնը գերադաս նկատելով: Մարտ 2014-ին, Չուիցերիոյ կառավարութեան պահանջով հարցը փոխանցուած էր Մեծ Պալատ վերանայելու Փերինչէքի դէմ տրուած դատավճիռին բեկանումը:

Յունուար 18-ին սկսած դատավարութեան կը մասնակցէին 17 դատաւորներ: Առաջին խօսքը տրուեցաւ Փերինչէքի, որ յայտնեց թէ ինք որպէս գիտնական եզրակացուցած էր թէ ցեղասպանութիւն չէր կատարուած հայոց դէմ, վկայակոչելով Պոլսոյ Հայոց Պատրիարքական Ընդհանուր Տեղապահին եւ Սեւակ Նշանեանի խօսքերը թէ՛ երկուստեք տաժանքներ կատարուած էին, որպէս արդիւնք Համաշխարհային Ա. Պատերազմի եւ մեծ տերութիւններու

վարած քաղաքականութեան: Փերինչէք յայտնած է թէ հայերու նկատմամբ ոչ մէկ ատելութեան կամ հակառակութեան արտայայտութիւն ունեցած է: Ան ըսած է թէ Թալէթ փաշան ազատութեան հերոս մըն է, թէ ան հայերու բարեկամն էր եւ որեւէ թրքական դատարանի կողմէ չէր դատապարտուած, ու եզրակացուցած է իր խօսքերը խաղաղութեան եւ բարեկամութեան կոչելով:

Որպէս պատասխանող կողմ՝ Չուիցերիայի եւ Հայաստանի պատուիրակութիւններէն առաջին խօսողը եղած է միջազգային հարցերու հռչակաւոր երիտասարդ փաստաբանուհի Ամալ Գլուսի, որ նախ յիշեցուցած է Թուրքիոյ մէջ խօսքի ազատութեան եւ մարդկային իրաւունքներու ողբալի վիճակը եւ ազգայնամոլութեան արդիւնք Հրանդ Տինքի սպանութիւնը, ու շեշտած է

Շար. էջ 6

Ֆրանսուա Օլանտ Ապրիլ 24-ին Հայաստան պիտի գայ

Ֆրանսայի նախագահ Ֆրանսուա Օլանտ Ապրիլ 24-ին՝ Հայոց ցեղասպանութեան 100-րդ տարելիցին օրը, ներկայ պիտի գտնուի Երեւանի մէջ տեղի ունենալիք Ցեղասպանութեան զոհերու յիշատակի ոգեկոչման արարողութիւններուն: Ըստ Panorama.am-ի՝ Ֆրանսուական «Ֆրանս 24» հեռուստալիքի փոխանցումով՝ Օլանտ նաեւ կոչով դիմած է Թուրքիոյ:

Ան Թուրքիոյ կոչ ըրած է նոր քայլեր ձեռնարկել մէկ դար առաջ տեղի ունեցած հայերու զանգուածային սպանութիւններու եւ կոտորածներու վերաբերեալ «ճշմարտութեան» հասնելու ուղղութեամբ, ինչպէս նաեւ նշած է, որ «թապուները կտրելու ժամանակն է»:

«Ճշմարտութեան ուղղութեամբ ջանքերը պէտք է շարունակուին, եւ ես համոզուած եմ, որ Ցեղասպանութեան հարիւրերորդ տարելիցի տարին Ցեղասպանութեան ճանաչման ուղղութեամբ կը տեսնենք նոր քայլեր», - նշած է Օլանտ:

ԿՈՉ ԶԱՅՐԵՆԱԿԻՑՆԵՐՈՒՄ

Սիրելի հայրենակիցներ,
Մուտք գործեցինք ճակատագրական 2015 տարին:

Հայեր Հայաստանի մեջ, յատկապես Հայաստանի Հանրապետության վարչամեթեման եւ Հայ Սփիւռքի մեջ բազմաթիւ Հարիւրամեակի Յանձնաժողովներ, ենթադրաբար, յուսալի եւ արդիւնաւետ կերպով կը պատրաստեն Հարիւրամեակը նշող գործունեութիւններ, որոնք պիտի իրագործուին յառաջիկայ շաբաթներուն եւ ամիսներուն ընթացքին:

Բոլորս ալ կը ցանկանք տեսնել, որ այս գործունեութիւններու գումարը համաշխարհային մակարդակով յառաջացնէ բեկումնային կացութիւն մը ի նպաստ Հայկական Հարցին:

Սակայն, վստահաբար առաջինը պիտի չըլլամ ամսուսալու, որ դժբախտաբար չենք կարողացած միջազգային մակարդակով կազմակերպուիլ այնպէս մը, որ Հարիւրամեակը յառաջացնէ այն ուժեղ քաղաքական ներուժը, որ կարենայ յանդուրձ կերպով Թուրքիայէն պահանջել ստանձնելու պատասխանատուութիւնը Հայկական Տեղասպանութեան եւ կատարելու համապատասխան փոխհատուցում:

Այս հանգրուանին, նուազագոյնը կը պահանջէ որ հայ ժողովուրդը հանրայնաբար ընէ թէ ցեղասպանութեան ոճիւրդ ենթակայ չէ «ժամանակի Սահմանափակում»ի սկզբունքին (Statute of Limitations) եւ թէ հետեւաբար, 2015 թուականը վերջին առիթը չէ երբեք արդարութեան եւ փոխ հատուցման պահանջը հետապնդելու համար:

Յաջորդ ստիպողական մտահոգութիւնը 2015-ի հայութեան համար ունենալն է լաւ կազմակերպուած եւ արդիւնաբեր ծրագիր մը դիմագրաւելու համար թրքական հակազդեցութեան անխուսափելի քարոզչական «ցունամի»-ն, որ պիտի սկսի յաջորդ ամիսներու ընթացքին եւ ներառնէ նոյնինքն 24 Ապրիլ 2015-ը:

Թուրք կառավարութիւնը արդէն ձեռնածու անպարտութեամբ մը որոշեց եւ յայտարարեց թէ Կալիֆոլիի յաղթանակի տօնախմբութիւնը պիտի կայանայ Ապրիլ 24, 2015-ին, եւ հրաւերներ ուղղեց աշխարհի աւելի քան հարիւր պետութիւններու ղեկավարներուն՝ միասնաբար նշելու այդ օրը, որ Հայոց Տեղասպանութեան յիշատակի օրն է:

Ահա խոշոր մարտահրաւեր մը աշխարհի աւելի քան 8 միլիոն հայերուն համար, ներառեալ Հայաստանը, ուժեղ կերպով հակազդելու եւ Թուրքիան անարգանքի սիւնին գամելու համար: Ի՞նչ պիտի ըլլար աշխարհի հակազդեցութիւնը եթէ Գերմանիոյ կառավարութիւնը տօնախմբութիւն սարքէր նշելու համար Հիթլերի ներխուժումը եւ գրաւումը Ֆրանսայի ու Հիթլերի յաղթական մուտքը Փարիզ, Հրկիզումի (Հոլոքոսթ) օրը: Անտեղի է նոյնիսկ խօսիլ այդ

մասին:

Օգտագործեմք այն իրողութիւնը որ Թուրքիա կանխէն սկսաւ յայտնաբերել հակափրփականտի իր դաւադրութիւնը: Մենք տակաւին ունինք երեք ամսուայ ժամանակաշրջան մը համահայկական ուժերով համապատասխան վրդովումի ուժեղ ալիքով ողողելու միջազգային լրատուամիջոցները: Արդէն Հայաստանի նախագահը պատշաճօրէն եւ բաւականին քաջաբար պատասխանած է վարկաբեկիչ հրաւերին որ ուղարկուած էր Երտողանի կողմէ:

Այս հակիրճ ներկայացումը ինքնաբոլի կերպով որոշեցի բաժնել անձերու ոչ ամբողջական ցանկի մը, որոնք պիտի կարենան իրենց միջոցներով յառաջացնել միջազգային հակազդեցութիւն մը եւ կարողանանք մենք՝ Սփիւռքի մեջ ողողելու լրատուամիջոցներու համաշխարհային ցանցը Գանատայէն Միացեալ Նահանգներ, Ֆրանսա, Անգլիա, Լիբանան եւ աշխարհի մնացեալ մասերը, լրագրական հակազդեցութիւն մը յառաջացնելով Կալիֆոլիի խեղկատակութեան նկատմամբ: Այս աշխատանքը կը պահանջէ պատրաստութիւնը պատշաճ բանաձեւի մը եւ որոշ ֆինանսատրամբ մը:

Կ'ուզե՞նք, կարո՞ղ ենք եւ պիտի կարենա՞նք համազգային տարողութեամբ ընդունիլ այս մարտահրաւերը:

Անկեղծօրէն՝
ԴՈՎՏ. ԱՐՇԱԿԻՐ ԿԵՏՆՃԵԱՆ

Տոբթ. Արշակիր Կետնճեան գիտութեան եւ թէքնոլոգիի բնագաւառներուն մէջ համաշխարհային հեղինակութիւն մըն է եւ վաստակաւոր գործիչ մըն հայ Սփիւռքի մէջ աւելի քան 50 տարիներէ ի վեր քաղաքական, մշակութային, եկեղեցական, կրթական եւ հրապարակագրական մարզերէ ներս:

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի ուղերձը Հայոց Բանակի օրուայ առիթով

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնից Բանակի օրուայ առիթով, Հայրապետական Մեր օրհնութիւնն ու շնորհաւորանքներն ենք բերում ի սփիւռս աշխարհի համայն մեր ժողովրդին, հայոց բանակի քաջարի զօրավարներին եւ զինուորներին:

Մեր ժողովրդի պարծանքն է պատերազմական հերոսամարտերում ձեւաւորուած ու ամրապնդուած հայոց բանակը, որ մեր նոր պատմութեան վճռական պահին հայրենասէր սրտով եւ քաջակորով ոգով մեծ յաղթանակներ նուաճեց՝ յանուն Հայաստանում եւ Արցախում մեր ժողովրդի ազատ եւ խաղաղ կեանքի:

Այսօր էլ հայոց բանակի մշտաբուն ծառայութեամբ ապահով են մեր երկրի սահմանները: Շնորհիւ

մեր զինուորների եւ զօրավարների նուիրումի ու հաւատաւոր հոգու արիւնքեան՝ կանխում են մեր ժողովրդի խաղաղ եւ բնականոն կեանքը խափանող ոտնձգութիւններն ու վտանգները:

Մեր մարտիկների փառապանծ ծառայութեան բարձր գնահատանքով Մեր աղօթքն ենք վերառաքում առ Ամենակալն Աստուած, որ Իր խաղաղ օթեւաններում ընդունի յանուն հայրենեաց զոհուած մեր հերոս զաւակների հոգիները եւ ապաւեն լինի ու զօրացնի Հայոց Բանակի արիասիրտ սպաներին ու զինուորներին՝ ի սեր հայրենեաց իրենց նուիրական կոչման մէջ:

Թող Փրկիչ մեր Տէրը՝ Յիսուս Զրիստոս, Իր հանապազ օրհնութեան ներքոյ խաղաղ ու անվրդով

պահի Հայրենի մեր երկիրը եւ ապահով ու բարօր կեանք պարգեւի բարեպաշտ մեր ժողովրդին:

ՀԱՅՈՑ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՐԻՐԱՄԵԱԿԸ ՕՏԱՐ ՄԱՍՈՒԼԻ ՄԷՋ

Արդէն իսկ կարգ մը հեղինակաւոր օտար մամուլին մէջ սկսած են լոյս տեսնել Հայոց Տեղասպանութիւնը լուսաբանող յօդուածներ:

Յատուկ թղթածրար մը հրատարակած է ցեղապաշտութեան եւ հակասեմականութեան դէմ ֆրանսական «Le droit de Vivre»-ի պարբերականը Դեկտեմբեր/Յունուար ամսուայ թիւին մէջ, որպէս 13 էջերէ բաղկացած յաւելում մը, «Հայոց Տեղասպանութեան 100-րդ տարեկիցը» խորագրով:

Հրատարակուած է նաեւ Հրանդ Տինքի յիշատակին կատարուած ցոյցերէն մէկուն նկարը:

Նոյնպէս հանրածանօթ National Geographic հանդէսին մէջ լոյս տեսած է Հայոց Տեղասպանութեան նուիրուած յօդուած մը, որու հեղինակն է «Փուլիցըր» մրցանակի արժանացած Փօլ Սալոփէթ: Գրութեան խորագիրն է «Ինչի՞ մասին կը խօսինք, երբ կը խօսինք ցեղասպանութեան մասին»:

«ՆՈՐ ՅԱՌԱՋ»

ԱԳԱԳԵՅ
Շաբաթաթերթ

ABAKA

Hebdomadaire Arménien
Armenian Weekly ISSN 0382-9251

Publié par /Published by
Le Centre de Publication Tékéyan
825 rue Manoogian, Saint-Laurent,
Québec H4N 1Z5

Tél: (514) 747-6680 • FAX: (514) 747-6162
e-mail: abaka@bellnet.ca
www.tekeyanmontreal.ca

**Պատասխանատու խմբագիր՝
ԱԼԵՏԻՍ ՊԵՂԳԱԼԵԱՆ**

Ծանուցումներու,
նուիրատուութիւններու եւ
գրասենեակի պատասխանատու՝
ՍԱԼԲԻ ՄԱՐԿՈՍԵԱՆ

Թորոնթոյի պատասխանատու՝
ՄԱՏԱԹ Բ. ՄԱՄՈՒԻԵԱՆ

Canada
2nd Class \$80 (QC & ON)
1ère classe/first class \$90
U.S.A. 1st class (US)\$90
Autres pays/Other countries:
1st class (US)\$120
Per issue \$1.75

Dépôt légal: Bibliothèque du Québec

PM40015549R10945

TPS/GST - R119209294 • TVQ/PST #1006268699

“We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canada Periodical Fund (CPF) for our publishing activities.”

Canada

ԱՐԱՐԱՏ ԲՆԱԿԱՐԱՆՆԵՐ (ԱԲ)

ՀՕՄ-ի ձեռնարկութեամբ բժշկական դասախօսութիւն շաքարախտի մասին

Ներկայ են ԲԺ. ճոնի Այնթապի եւ դեղագործ Քրիստափոր Մա- նուկեան՝ օրուան հրաւիրուած երիտասարդ դասախօսները: Հոն են նաեւ ՀՕՄի Տիկիւններէն Պուկարեան, Շահինեան, Տէր Խաչատուրեան ու ԱԲի տնօրէն Ազատ Թեմիզճեան, Հայ Տունէն Սիլվիկը, Սիլվա Գոյումճեան եւ հիւրեր: Ահա բնակիչներս կը հաւաքուինք անտարբեր, սակայն ծանօթ դէմքեր տեսնելով հետզհետէ կ'ուրախանանք:

Արդարեւ, պաստառին վրայ ծաղրանկարներով եւ պարզ բացատրութիւններով սորվեցանք շաքարախտի տիպ 1ի եւ 2ի տարբերութիւնները, տարիքի համեմատ դարմանումները, ինսուլինը իբր բանալի շաքարը ուժանիւթ դարձնելու, սիրտէն որքան հեռու գտնուող այնքան անելիով չորցած երակներ ուր ինսուլինը չի հասնիր, որուն հետեւանքով աչքի եւ ոտքի ներքանին յատուկ ուշադրութեան կարելորութիւնը: Սննդառութեան համար՝ մէկ բռունցք եւ ոչ անելի ածխաջրատներ (carbohydrate), երկու ափ բանջարեղէն, մէկ ափ բնասպիտ (protein) եւ բթամատիդ ծայրին չափով իւր:

Սորվեցանք մարզանքին կարելորութիւնը, ճերմակ ու սեւ շաքարին, մեղրին եւ պտուղի հիւթերուն, սեւ ու ճերմակ հացին սնունդը: Հետաքրքրական էր մանաւանդ բնակիչներուն հարցումները, օրինակի համար շաքարախտի ժառանգականութիւն, ախտանշաններ, լեարդի հետ կապակցութիւն, դարմանական զանազան դեղեր, նստած դիրքի մէջ մարզանքներ: Մեր բանախօսները ոչ միայն համբերութեամբ այլ լաւատեսութեամբ մեր հարցումներուն գոհացուցին: Կ'ակնկալենք նման հանդիպումներ:

Շնորհակալութիւն բոլորին:
Հիւրասիրութիւնը կատարեալ էր:

Բ. ՏՐԴԱՏԵԱՆ ԳՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆ

ՀՐԿԻՉՈՒԵՑԱԲ ՄՈՒՍՈՒԼԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՆ

«Արմենփրես» կը տեղեկացնէ թէ Յունուար 27-ին «Իսլամական Պետութիւն» կոչուած ահաբեկչական կազմակերպութիւնը հրկիզեց Հիւսիսային Իրաքի երբեմնի հայաշատ Մուսուլ քաղաքի հայկական եկեղեցին, որ կառուցուած էր երկու տարի առաջ: Նոր եկեղեցւոյ ետին գտնուող հին եկեղեցին կը մնայ կանգուն: Նոր եկեղեցին կառուցումէն անմիջապէս ետք, տակաւին պաշտօնական բացումը չկատարուած, եկեղեցին կողոպտուած էր եւ պայթեցուած: Յունիս 2014-ին ահաբեկիչները գրաւած են Մուսուլը: Խուսափելու համար հալածանքներէ, Մուսուլի Քրիստոնեաները, ներառեալ հայերը, զանգուածային կերպով լքած էին Մուսուլը եւ հեռացած էին:

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի հարցազրոյցը սփռուած է Եգիպտական հեռուստաալիքի եթերով

Եգիպտոսի «Ալ Եաում» հեռուստաընկերութիւնը եթեր հեռարձակած է Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի հետ հարցազրոյցը: Յառաջիկային եթերի վրայ կ'ըլլան նաեւ ՀՀ սփիւռքի նախարար Հրանոյշ Յակոբեանի, ՀՀ ցեղասպանութեան թանգարան-հիմնարկի տնօրէն Հայկ Դեմոյեանի եւ շարք մը այլ անձանց հետ հարցազրոյցները:

Երկու շաբաթ շարունակ յատուկ առաքելութեամբ Հայաստանի մէջ կը գտնուէին Եգիպտոսի քանի մը հեռուստաընկերութիւններու խումբ մը աշխատակիցներ, որոնց նպատակն էր Եգիպտական լսարանին փոխանցել Հայաստանի մասին տպաւորութիւններն ու տեղեկատուութիւնը:

Վարդան Պետրոսեան Դատապարտուած է 5 Տարուան Բանտարկութեան

Կոտայքի մարզի ընդհանուր իրաւասութեան դատարանը 20 Հոկտեմբեր 2013-ին տեղի ունեցած վթարի գործով մեղաւոր ճանչցաւ դերասան Վարդան Պետրոսեանը՝ զայն դատապարտելով 5 տարուան ազատազրկման՝ 2 տարի գրկելով մեքենայ վարելու իրաւունքէն: «Արմենփրես»-ի հաղորդմամբ՝ այս մասին յայտնի դարձաւ Յունուար 29-ին Կոտայքի մարզի ընդհանուր իրաւասութեան դատարանի դատաւոր Վաղինակ Մկրտչեանի կայացուցած վճիռէն:

Կալանաւորուումը պիտի հաշուի 6 Նոյեմբեր 2013-էն՝ դատավճիռը ուժի մէջ մտնելէն ետք: Կոտայքի մարզի ընդհանուր իրաւասութեան դատարանին մէջ Յունուար 16-ին տեղի ունեցած նիստին

դատախազ Արթուր Սարգսեան հանդէս եկած էր մեղադրական ճառով եւ պահանջած էր Վարդան Պետրոսեանը դատապարտել 6 տարի 6 ամիս ազատազրկման:

Հայկական Բանակի զինճառայող մը ինքզինք կախած է

Հայրենի լրատուական աղբիւրներ կը հաղորդեն, որ Երեւանի մէջ գտնուող զօրամասերէն մէկուն մէջ զինճառայողի դիակ յայտնաբերուած է: Աւելի ուշ պարզուած է, որ Հայկազ Բարսեղեան անունով զինճառայողը ինքզինք կախած է:

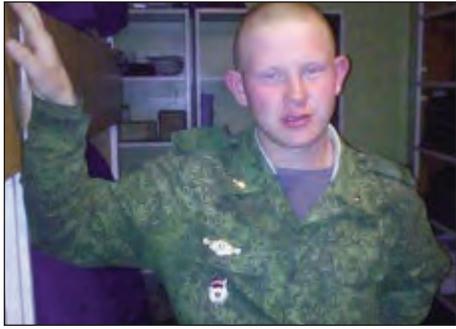
Քոպանէ (Արապ Բուևար) ազատագրուած

«Իսլամական Պետութեան» ահաբեկիչներուն դէմ քրտական ուժերու մղած 60-օրեայ բռն պայքարէն ետք, ազատագրուած է Յունուար 26-ին: Սուրիոյ հիւսիսը գտնուող քրտական այս քաղաքին ազատագրումին համար պայքարող Քիւրտերը՝ իրենց հակառակորդներէն Նուազ լաւ սպանազինուած էին: Կը կարծուի թէ Քիւրտերը իրենց այս արձանագրած յաջողութիւնը մասամբ կը պարտին «Շաւրի Հեպտօ»-ի եւ իրեական հանրավաճառատան դէմ գործուած ահաբեկչական արարքներուն: Ահաբեկչական այդ գործողութիւններէն ետք, դաշնակից ուժերը շատ անելի խիստ ուժեղ կործաններու ձեռնարկած են. յարձակումները կատարուած են շատ անելի բժախնդրօրէն, ցամաքէն պայքարող Քիւրտերուն հետ ներդաշնակ կերպով: Քոպանէի կռիւները 1800 մեռեալ պատճառած են, 1000ը՝ ճիւղատականներու շարքերէն: Քիւրտերը ցնծութեան մեծ ցոյցեր կատարած են Սուրիոյ եւ Թուրքիոյ հարաւ-արեւելեան շրջաններուն մէջ:

Հայ քննիչները վերջապես յաջողած են հարցաքննել ռուս զինուորը

Յունուար 21-ին, Գիւմրիի մէջ տեղի ունեցած է վեցամսեայ Սերիոժ Աւետիսեանի յուղարկաւորութիւնը: Հայաստանի չորս կողմերէն հազարաւորներ փութացած են յարգանքի իրենց տուրքը մատուցանելու դժբախտ երախային: Ներկայ գտնուած են նաեւ կառավարութեան անդամներ, երեսփոխաններ, քաղաքական դէմքեր:

Միւս կողմէ, հայ քննիչները վերջապես կրցած են այցելել Աւետիսեան ընտանիքի ոճիրի կասկածաւ Կալերի Փերմեաքովը, որ կը պահուի ռուսական 102րդ խարիսխին մէջ: Հայկական կողմը անոր պաշտօնապէս մեղադրանք ներկայացուցած է ՀՀ Պատժական օրէնքի 104-րդ յօդուածին հիման վրայ, որ կը վերաբերի առնուազն երկու հոգիի դիտումնաւոր սպանութեան: Հայաստանի քննչական յանձնախումբը հաղորդագրութեամբ մը յայտարարած է, թէ ռուս եւ հայկական քննիչ յատուկ մարմին մը ստեղծուած է՝ երկու երկիրներու համաձայնութեամբ, բաղկացած հայ եւ ռուս տասը քննիչներէ: Ռուսական կողմը հաւաստիացուցած է, որ թէ հետաքննութիւնը եւ թէ դատավարութիւնը բացառաբար տեղի պիտի ունենան Հայաստանի մէջ:

Արցախ Ատրպէյճանէն Աւելի Ազատ Է. «Ֆրիտըմ Հաուս»

ԵՐԵՒԱՆ, «ԱՐՄԵՆՓՐԵՍ».- Ամերիկեան հեղինակաւոր «Ֆրիտըմ Հաուս» իրաւապաշտպան կազմակերպութիւնը հրապարակեց «Ազատութիւնը աշխարհի մէջ. 2015» իր տարեկան զեկուցումը, որ կը վերաբերի աշխարհի տարբեր երկիրներու մէջ քաղաքական իրաւունքներուն եւ քաղաքացիական ազատութեան հարցերուն:

Նկատուին:

«Ֆրիտըմ Հաուս»ի փորձագետները արձանագրած են, որ տնտեսապէս հզօր ու իրենց տարածաշրջանին մէջ ազդեցիկ դիրք ունեցող շարք մը պետութիւններ, որոնց շարքին են՝ Ռուսիան, Թուրքիան ու Ատրպէյճանը, ազատութեան առումով նահանջ արձանագրած են: Հեղինակները կը նշեն, որ թէեւ բռնապետական Ատրպէյճանի մէջ քաղաքական իրաւունքներու եւ քաղաքացիական ազատութեան հետ կապուած իրավիճակը կայուն կերպով կը վատթարանայ, այնուամենայնիւ, միջազգային ընտանիքը չի քննադատեր Պաթուկի վերջինիս ունեցած ուժանիւթային հարստութիւններուն պատճառով:

Փաստաթուղթին մէջ կը նշուի, որ ամբողջ աշխարհին մէջ արձանագրուած է ազատութեան մակարդակի համատարած անկում: Չեկուցումի հեղինակները կը նշեն, որ ժողովրդավարութեան գաղափարախօսութիւնը վերջին 25 տարուան ընթացքին կը գտնուի ամենէն լուրջ սպառնալիքին տակ:

Ընդհանուր առմամբ, զեկուցումին մէջ ներառուած է 195 երկիր, որմէ 89-ը՝ (46 առ հարիւրը), ճանչցուած է ազատ, 55-ը (28 առ հարիւրը)՝ մասամբ ազատ, իսկ 51-ը (26 առ հարիւրը)՝ անազատ:

Դիտելով կազմակերպութեան կազմած աղիւսակը՝ կարելի է տեսնել, որ Հայաստանը, Լեռնային Ղարաբաղը, Կրասստանն ու Թուրքիան ճանչցուած են մասամբ ազատ, մինչդէռ Ատրպէյճանը, Իրանն ու Ռուսիան անազատ երկիրներ կը

Հայերը Սթամպուլի Շիշլիի հայկական գերեզմանատան սեփականութեան իրաւունքը ստացան

Սթամպուլի Շիշլի թաղամասին վրայ 700 միլիոն թրքական լիրայ (շուրջ 286 միլիոն ԱՄՆ տուար) արժողութեամբ պատմական հայկական գերեզմանատան տարածքի սեփականութեան իրաւունքը 80 տարի անց վերադարձուած է Պէյժըլի Սուրբ Երրորդութիւն հայկական եկեղեցւոյ հիմնադրամին:

Հայկական պատմական գերեզմանատունը ունի 41 հազար 950 քառակուսի մետր տարածք: Սուրբ Երրորդութիւն հայկական եկեղեցւոյ հիմնադրամը Շիշլիի հայկական Գրեգորեան գերեզմանատան տարածքի վերադարձին համար Հիմնադրամներու գլխաւոր վարչութեան դիմած էր դեռ 2011 թուականին: Հայկական հիմնադրամի ներկայացուցիչ Սիմոն Չէքեմը նշած է, որ կայացուած որոշումը շատ ուրախացուցած է զիրենք:

Թէեւ նախապէս գերեզմանատան սեփականութեան փաստաթուղթերը չեն եղած հայերուն մօտ: Թուրքիոյ հիմնադրամներու գլխաւոր վարչութիւնը 2012 թուականին Շիշլիի՝ 40 հազար 500 քառակուսի մետր տարածք ունեցող հայ կաթողիկոսներու գերեզմանատունը վերադարձուցած էր Սուրբ Յակոբ հիւանդանոցի հիմնադրամին, իսկ 42 հազար քառակուսի մետր այլ տարածք մը, որուն մէջ եղած է նաեւ Չէյթինպուրնուի մարզադաշտը, վերադարձուցած էր Սուրբ Փրկիչ հայկական հիւանդանոցի հիմնադրամին:

Ամօ՛թ, Երիտթուրք «Ղասապ»ներուն Կողմէ Հայերուն Կոտորածի Օրը Պիտի Նշենք Իբրեւ Տօն. Օրան

Թուրք յայտնի մտաւորական եւ «Ներեցեք մեզի, հայե՛ր» արշաւի կազմակերպիչներէն Պասքըն Օրան, թրքական «Ռատիքալ» թերթի իր սիւնակին մէջ անդրադարձած է նախագահ Էրտողանի կողմէ Ապրիլ 24ը Կալիփոլիի (Չանաքալէ) յաղթանակի օր նշելուն հետ կապուած խայտառակ յայտարարութեան:

Պասքըն Օրան իր գրութեան մէջ կը նշէ, որ այս տարի, Թուրքիոյ նախագահը թրքական արտաքին քաղաքականութեան արգելակներէն հանդիսացող Ատրպէյճանի բռնապետ Իլհամ Ալիեւի հետ պիտի նշէ Չանաքալէի ճակատամարտի օր:

այդ մարդոց ցաւերը, բայց եկեք չծաղրենք:

Նախորդ տարի Էրտողան կը ցաւակցեր կոտորուած հայերու թոռներուն, իսկ այսօր անոր այս խայտառակութիւնը մարդս կը փշաքաղեցնէ: Հայաստանի նախագահը Ապրիլ 24-ին կը հրաւիրէ Չանաքալէ: Ի՞նչ է սա: Ի՞նչ տեսակի ամօթ: Որոշ անձերու համար հասկընալի լեզուով ըսեմ՝ ի՞նչ մեղք է սա: Թատերական ներկայացման պատրաստ էինք, բայց այս ամօթը շա՛տ եղաւ». Գրած է Պասքըն Օրան:

«Ամեն տարի Մարտ 18-ին նշուող այդ իրադարձութիւնը այս տարի պիտի նշուի Երիտթուրք «ղասապ»ներուն կողմէ հայերու դաժան կոտորածներու խորհրդանշական օրը հանդիսացող Ապրիլ 24ին:

Յայտնի լրագրող Ռապըթ Ֆիսք գրած էր, որ կոտորուած 1.5 միլիոն հայերու ուրուականները պիտի քալեն անոնց կողքին: Պէտք է գետիւնը մտնենք: Լաւ, կ'անտեսենք

Սփիւռքի նախարարութիւն այցելեցին Ռումիւնիայում ՀՀ դեսպանը եւ Վարուժան Ոսկանեանը

Զախէն՝ Դոկտ. Վարուժան Ոսկանեան, նախարարը, դեսպան Համլէթ Գասպարեան

ՀՀ Սփիւռքի նախարար Հրանտյ Յակոբեանն Ռումիւնիայում Հայաստանի Հանրապետութեան արտակարգ եւ լիազօր դեսպան Համլէթ Գասպարեանին եւ Ռումիւնահայ պետական-քաղաքական գործիչ, տնտեսագիտութեան դոկտոր, գրող Վարուժան Ոսկանեանին:

Ողջունելով ներկաներին՝ ՀՀ Սփիւռքի նախարար Հրանտյ Յակոբեանը կարեւորեց Ռումիւնիայի հայ համայնքի եւ դիւանագիտական ծառայութեան համակարգուած ու արդիւնաւետ աշխատանքը, յատկապէս՝ Հայոց Ցեղասպանութեան 100-րդ տարելիցին նուիրուած միջոցառումների կազմակերպման ուղղութեամբ:

Դեսպան Համլէթ Գասպարեանը նշեց, որ յառաջիկայում եւս հետաքրքիր միջոցառումներ են նախատեսուած, այդ թուում՝ ռումիւնահայ մշակութային ժառանգութեան ցուցահանդէսը՝ «Արարատից Կարպատներ» խորագրով, Յակոբ Սիրունու 125 ամեակին նուիրուած գիտաժողով Ռումիւնիայի Գիտութիւնների Ակադեմիայում, Ռումիւնիայի հայ համայնքի պատմութեանը նուիրուած ցուցահանդէս Պուխարեստի թանգարանում:

Խօսուեց նաեւ Ռումիւնիայի հայ համայնքի խնդիրների եւ ձեռքբերումների մասին: Զննարկուեցին Չեռնոգորիայում հայկական համայնքի կազմակերպման հեռանկարները: Նախանշուեցին համատեղ անելիքներ, հետագայ համագործակցութեան այլ հարցեր:

Ռումիւնիայի պետական, հասարակական գործիչ, Հայոց միութեան նախագահ, Ռումիւնիայի Գրողների միութեան առաջին փոխնախագահ, ճանաչուած գրող Վարուժան Ոսկանեանը ներկայացրեց իր «Շշուկների մատեան» վեպի երրորդ նորացուած հրատարակութիւնը:

2009 թ. հրատարակուած «Շշուկների մատեան» (Cartea soaptelor) վեպը, համարուել է Ռումիւնիայի տարուայ լաւագոյն գրական ստեղծագործութիւնը եւ ստացել է Ռումիւնական Ակադեմիայի 2009թ. գրական գլխաւոր մրցանակը: Վեպը ներկայացուել է Գրքի միջազգային մի շարք տօնավաճառներում, արժանացել եւրոպական գրական աշխարհի, մամուլի եւ ընթերցողների ուշադրութեանը: «Շշուկների մատեան» վեպը թարգմանուել է բազմաթիւ լեզուներով:

Տիար Յարութիւն Եսայեանի Ծննդեան Տօնակատարութիւն Թեքեան Մշակութային Կեդրոնէն Ներս

ՄԱՏԱԹ Բ. ՄԱՄՈՒԲԵԱՆ

Ուրբաթ 19 Դեկտեմբեր 2014-ին, Թորոնթոյի Թեքեան Մշակութային վարչութիւնը, իր Կեդրոնի սրահին մէջ շքեղ ճաշկերոյթով մը տօնախմբեցին միութեան երեցագոյն անդամներէն Տիար Յարութիւն Եսայեանի Ծննդեան 92-րդ տարեդարձը:

Հրաւիրեալներուն շարքին ներկայ էին, Ս. Երրորդութիւն Յայն. Առաք. Եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւ Արժ. Տ. Չարեհ Ա. Բիւյ. Չարգարեան, վարչական անդամներ, բարեկամներ եւ միութեան անդամներ:

Շնորհաւորական բարեմաղթանքներով ելոյթ ունեցան Տէր Չարեհ Բահանան, Պրն. Անդրանիկ Չիլիկչիւրեան, Պրն. Ժիրայր Բետրեան, Պրն. Պետրոս Գոգորեան եւ Թ.Մ.Միութեան Ատենապետ Պրն. Գեորգ Թիւրքմանեան. Ծափողոյներու եւ բարի տարեդարձի երգի ուրախ մթնոլորտի մէջ տեղի ունեցաւ տարեդարձի կարկանդակի հատումը Տիար Յարութիւն Եսայեանի կողմէ, որմէ վերջ ելոյթ ունեցաւ շնորհակալական խօսքերով, Թ.Մ.Միութեան վարչութեան եւ ներկաներուն:

Այս ուրախ առթիւ Թորոնթոյի Թեքեան Մշակութային Միութեան հետեւեալ ազգայիններ նուիրատուութիւններ կատարեցին՝ ստորեւ կը ներկայացնենք ցանկը:

Տէր եւ Տիկ. Գեորգ Թիւրքմանեան, 120.00 տոլար, Տէր եւ Տիկ. Հրաչ Չալխուտեան, Տէր եւ Տիկ. Ժիրայր Ազնաւուրեան, Տիկ. Սօնա Մերճիմեքեան, Պրն. Պերճ Լիւլեճեան, Տէր եւ Տիկ. Վահրամ Սալիպեան, Պրն. Ժիրայր Բետրեան, Տէր եւ Տիկ. Պետրոս Գոգորեան, 100-ական տոլար, Տէր եւ Տիկ. Պօղոս Իշխանեան, Պրն. Անտի Իտըն, Տէր եւ Տիկ. Ալեքսան Դալթայեան, Տէր եւ Տիկ. Նշան Մաճըլթեան, Պրն. Սարգիս Չիլիկչիւրեան, Պրն. Պետրոս Չիլիկչեան, Տէր եւ Տիկ. Էտի Խունկանեան, Տէր եւ Տիկ. Վարուժան Գարապուլուբ, Օրդ. Սօնա Մի-

նասեան, Տէր եւ Տիկ. Ժիրայր Երեցեան, Տէր եւ Տիկ. Թորոս Թորոսեան. 50-ական տոլար: Տիկ. Արփիլէ Նասար 40.00 տոլար եւ Տէր եւ Տիկ. Նշան Մալիզեան 30 տոլար: Պրն. Եսայեան, կը շնորհաւորենք

Ձեր տարեդարձը եւ կը մաղթենք բոլոր սրտով բազմաթիւ նման առիթներ, ընդունելու բարեկամներու բարեմաղթութիւնները ու ձեր գալիք տարիները սահին հանգիստ ու ապահով:

ԱՆՑԵԱԼԻ ՔԱՌՈՒՂԻՆԵՐԸ

ՄԻՅՐԱՆ ՏԵՐ ԱՏԵՓԱՆԵԱՆ ՄԵԾ ԵՂԵՆԻ 50-ԱՄԵԱԿԻՆ ԻՆՉ ԿԸ ԳՈՒՇԱԿԵՐ ԱՐԴԵՕՔ

ՅԱԿՈՔ ՎԱՐԳԻՎԱՌԵԱՆ

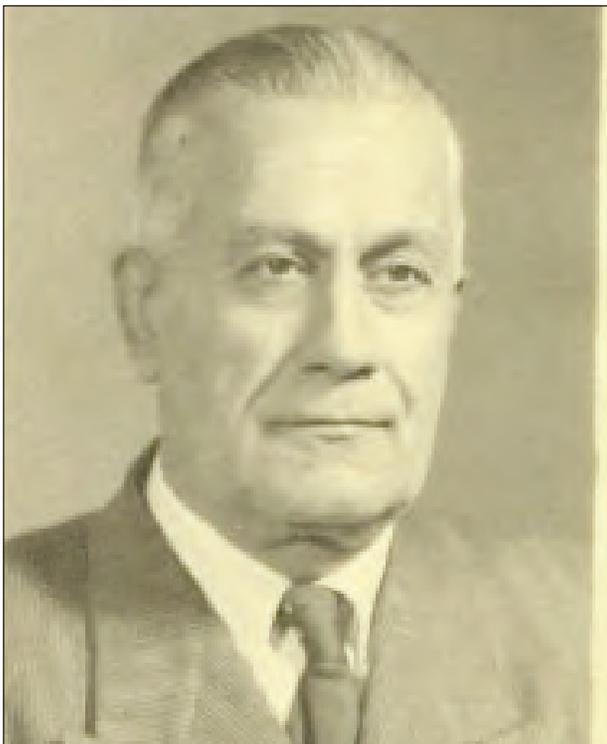
Միհրան (1899-1964) Տէրք Ելիցի ընտանիքի գաւակ, մտաւորական յատկութիւններով օժտուած, Սուրիական Հանրապետութեան մէջ կառավարիչի պաշտօն ստացած, քաղաքական գործիչ եւ կուսակցական ազնիւ ղեկավար մըն էր: Միջին Արեւելքի գաղութներուն եւ յատկապէս Երեւանի ու Նիւ Երկաթ Լիբանան-Սուրիա հաշտութեան մօտ իր Դաւիթ Պարսատիկէն ծածկանումով: Ան փնտռուած սիւնակագիրն էր Պէյրութի «Չարթօնք» օրաթերթին: Ընթերցողը Գերսամ Ահարոնեանի խմբագրականէն առաջ կը կարդար իր «Պարսատիկէն ...»-ը եւ արդէն կը դառնար օրուան խօսակցութեան նիւթը որքան իր գաղափարի ընկերներուն համար, Երեւանի իր հակառակորդներուն մօտ:

Գուշակութիւն թէ մարգարեութիւն էր իր այս գրութիւնը կէս դար առաջ Մեծ Եղեռնի յիսնամեակի նախօրէին գրուած Սեպտեմբեր 10, 1964-ին:

Պէտք չէ՛ այս ժողովուրդը տոկո՛ւ ընել երապով, բանաստեղծութեամբ, բաղձանքներով եւ յոյսով թէ՛ Մեծ Եղեռնի 50-ամեակին առթիւ պապենական ժառանգութեան վերատիրանալու առնչութեամբ մեր նախածեռնութիւնները անպայման յաջողութեամբ պիտի պսակուին: Կարեւորը մեր դատը ժամանցումի չենթարկելն է եւ հաստատելը անոր անկորնչելիութիւնը յայսմ հետեւ մինչեւ լաւիտեան: Եւ մեր այս հաւատքին փոխանցումը նոր սերունդներուն:

Մինչեւ հիմա բարի, այդ կատարուեցաւ եւ յետ եղեռնեան պատուական սերունդը կրցա՛ւ փոխանցել այդ ժառանգութիւնը հայութեան նոր սերունդին: Իսկ հիմա կու գայ չարիքին արմատը երբ Տէր Ստեփանեան կը շարունակէ գրել սրտցաւորէն իր այս տողերը:

Որովհետեւ, որքան ստեն որ Արեւմուտքը եւ յատկապէս Ուաշինկթըն կը պնդեն թէ՛ «Ամերիկայի ապահովութեան սահմանները կ'անցնին նաեւ Կարսի բերդէն եւ թէ՛ Պետական Զարտուղարութիւնը կառչելով Թրումընեան Վարդապետութեան, կ'երաշխաւորէ Թուրքիոյ սահմաններուն անձեռնմխելիութիւնը եւ անոր հողային ամբողջականութիւնը, եւ կը փաստարկէ թէ՛ հայկական հողային պահանջները արդարացնող ցեղագրական պայմաններ գոյութիւն

չունին, ըլլալէ դադարած են ներկայիս»: Անբարա յօժար կամքով թիկ մը հող չի պիշիր, չի կրնար պիշիլ ի նպաստ մեզի:

Այսօր աշխարհի գիտէ թէ ինչու համար եւ ինչպէս «ցեղագրական պայմանները» չքացուած են հայկական հողերէն: Եւ սակայն ...

Ու այսօր, չէ՛ որ Յուրտ Պատերազմը Խորհրդային Միութեան փլուզումով վերջ գտած է այլեւս եւ Թրումընեան Վարդապետութիւնն ալ ապաժամ դարձած է: Չէ՛ որ արդարադատ Ամերիկան աշխարհի մէջ ազատական ու ռամկավարական սկզբունքները եւ մանաւանդ մարդկային իրաւունքները պաշտպանելու համար մինչեւ արաբական անպատեաներն ու ծոցերը եւ Աֆղանիստանի տափաստաններն ու Փաքիստանի լեռները իր երիտասարդները կը ղրկէ ամերիկացիներու ժողովուրդին թրիլիոններու հասնող ծախսով իսկ: Չէ՛ որ Նոյն Միացեալ Նահանգներու նախագահը Վուտօ Ռիլիսըն Առաջին Աշխարհամարտէն ետք գծած էր այդ «ցեղագրական» բարտեք ծանօթ իր Ուիլսոնեան

սահմաններով: Չէ՛ որ այս օրերուն փոքրաթիւ եգիպտիներ ու ասորիներ փրկելու համար Ամերիկան կրնայ իր գինեալ ուժերը ղրկել Իրաք, ազատագրելու համար փոքրամասնութիւնները: Չէ՛ որ, չէ՛ որ, ու ... չէ՛ որ:

Սակայն, այս միջազգային քաղաքական վերլուծումէն անդին Դաւիթ այդ գրութենէն քանի մը ամիս առաջ՝ Յունիս 1964ին կը կատարէր հայկականօրէն միակ եւ անյեղի ճշմարտութիւն մը հետեւեալ կերպով.

Հայաստանը պիտի ապրի, որքան որ կրնայ, Սփիւռքը պիտի, մոմի պէս հատնումով, մեռնի, չիջի, Սփիւռքը քաղաքական ուժ չէ՛, ու չի կրնար ըլլալ:

Որովհետեւ երբ հայը արդէն ֆիզիքական, նիւթական եւ բարոյական հանգստաւետութեան հասնելէ ետք, դուր չես կրնար գնչույացած հողի ու մտայնութեամբ եւ նաեւ լեվանթէ դարձած հայը, օր մը առաջնորդել հայրենիք՝ յանուն ազգասիրութեան եւ հայրենապաշտութեան: Մարդը իր մորթին եւ ստամոքսին ապահովութիւնը փնտռող անասուն ըլլալէ չէ դադարած տակալին՝ հակառակ քաղաքակրթութեան բոլոր աստիճաններէն անցած ըլլալուն՝ յաջող քննութիւն տալով:

Ահա՛ կէս դար ետք, մեր աւանդական հայկականութենէն շատ բան փոխուած է ժողովուրդին մտայնութեան մէջ: Ազգահաւաքը, դժբախտաբար, այլեւս տեղ չունի նոր սերունդներու ապագայի ծրագիրներուն մէջ: Այո՛ Հայ Դատի համար տանիլ աշխատանք, սակայն մնալ իրենց հանգիստ տուններուն եւ ապարանքներուն մէջ: Վերջին միջնաբերդը՝ Միջին Արեւելքի մեր հայրենամերձ գաղութներն էին եւ անոնք ալ պարպուեցան: Ի՛նչ մնաց Պէյրութն, Հալէպն, Թեհրանն, Պաղեստինն, Գահիրէն... Եւ ինչ քան մէկ միլիոն հայութենէն հազիւ 150 հազար հայութիւն մը: Վերջ:

Իսկ հապա այն մարդկային ահաւոր արիւնահեղութիւնը Հայաստանէն երբ արդէն Երեւանի քան մէկ միլիոն հայեր լքած են հայրենիքը եւ տարածուած՝ աշխարհի ամէն կողմ:

Եւ վերջապէս ան կ'եզրափակէ գրելով.

Յրաշքով փրկուած՝ «Չարլի Յեպտօ»ի աշխատակից՝ Մաթիօ Մատենեան

ՊԱՅՏԻԿ ՔԱԼԱՅՃԵԱՆ

Աշխարհասփիւռ Յայ ժողովուրդը այս օրերուն կը պատրաստուէր ոգեկոչել պոլսահայ նահատակ լրագրող՝ Յրանդ Տինքի ութերորդ տարեկիցը: Այս օրինակ ցուրտ օրեր էին, երբ իմացանք ահաւոր գոյժը «ԱԿՕՍ» թերթի գլխաւոր խմբագիր, հայ ժողովուրդի երեւելի մտաւորականներէն, որ յայտնի էր իր անվախ ելոյթներով ու համարձակ յօդուածներով:

Խօսքի ազատութեան ջատագովն էր ան, որուն գրիչէն ծորող արտայայտութիւնները խոտոր կը համեմատէին իսլամ ծայրայեղականներու սկզբունքներուն: Տինք իր խմբագրականներով միշտ կ'ընդգծէր թուրքիոյ ժողովրդավարացումը, ինչպէս նաեւ թուրքիոյ մէջ խօսքի ազատութիւնը, փոքրամասնութիւններու իրաւունքներու, ընդհանուր առմամբ մարդու իրաւունքներու եւ յատկապէս թուրքիոյ մէջ ապրող հայ համայնքի իրաւունքներու հարցը:

Ծայրայեղ իսլամականներուն համար խօսքի ազատութիւնը այլ սահմանում մը ունի, որուն պատճառով անոնք յաճախ յարձակման թիրախ կը դարձնեն հակաիսլամ քարոզչութեան ռահ-վիրաները:

Անոնց վերջնագոյն թիրախն էր ֆրանսական երգիծական CHARLIE HEBDO թերթի խմբագրատունը, երբ Յունուար 7-ին զինուած յարձակում կատարուած էր ֆրանսական հանրայայտ երգիծական թերթի փարիզեան խմբագրութեան վրայ: Աշխարհասփիւռ մամուլը ցարդ կ'արձագանգէ սոյն ահաւոր միջադէպին մասին, որուն գործադրողները երկու կամ երեք եղբայրներ են: Միջադէպը ակամայ կը վերլիչեցնէ երկու տարի առաջ Պոստոնի Ուղթըրթաուն շրջանի պայթումի ոճրային արարքը, որուն գործադրողները եւս երկու ծայրայեղ իսլամիստ եղբայրներ էին: Ըստ ոստիկանութեան վերջին տուեալներուն, Փարիզի մէջ այսօր 12 մարդ զոհուած է, որոնցմէ

երկուքը՝ ազգային անվտանգութեան պաշտպան ոստիկան էին: Առնուազն 10 մարդ վիրաւոր է, որոնցմէ 5-ին վիճակը ծանր է:

Իսլամիստներու զայրոյթը յստակ էր, անոնք վրիժառուութիւն կ'ուզէին ցուցաբերել Մոհամմետ մարգարէի ծաղրանկարին համար: Ամսագիրը, որ հանրայայտ է իր հրապարակած ծաղրանկարներով, յատկապէս կրօնական թեմաներով՝ հրահրած էր ծայրայեղականներու ցասումը: Ակնյայտ էր, թէ յարձակումէն մի քանի ժամ առաջ ամսագրին մէջ տպագրուած էր «Իսլամական պետութեան» առաջնորդ Ապու Պաթր ալ Պաղտատիի ծաղրանկարը:

Գործադրուած ահաւոր ահաբեկութենէն անմիջապէս ետք «Չարլի Յեպտօ» թերթի երգիծական կարիչներէն՝ Մաթիօ Մատենեան ելոյթ ունենալով ֆրանսական Canal+ -ի եթերով, որոշ մանրամասնութիւններ յայտնած էր թերթին խմբագրութեան կեանքէն: Ըստ անոր, ամէն Չորեքշաբթի առաւօտեան ժամը 10-ին, խմբագրատուն կը հաւաքուէին ժողովի եւ «ուղեղներու կուտակում»ի համար, սակայն յարձակման օրը կամքէ անկախ պատճառներով ան ստիպուած էր բացակայիլ: «Այդ առաւօտ ժամը 9-ին ես գլխա-

ւոր խմբագիր Ստեֆան Շարպոնիէին, կարճ հաղորդագրութեամբ մը տեղեակ պահած էի, որ պիտի չկարենամ գալ...: Այժմ ես միայն զոհուածներու մասին է՝ որ կը մտածեմ».- յայտնած է ան L'independant թերթին:

Սփիւռքի տարածքին հայ լրագրող անվարան զուգահեռներ կ'ընդգծէ Յրանդ Տինքի եւ «Չարլի Յեպտօ»ի երգիծական կարիչներուն հետ, որովհետեւ երկու պարագաներուն ալ զոհը մտքի ազատութեան խորհրդանիշն էր: Կը գիտակցինք, թէ պատահածը առաջին յարձակումը չէր թերթի խմբագրատան վրայ, մի քանի տարի առաջ պարբերականին շէնքին վրայ արձակած էին պայթուցիկով շիշեր, լրագրողները ստացած էին բազմաթիւ սպառնալիքներ, որուն պատճառով ալ գլխաւոր խմբագիրը թիկնապահով կը դեգերէր:

Երկու պարագաներուն ալ խմբագիրներ բազմիցս սպառնալիքներ ու վիրաւորանքներով լեցուն նամակներ ստացած էին, որոնց հաւատք չէին կրցած ընծայել, որովհետեւ ազատութեան խորհուրդը միշտ ակելի բարձր կը հնչէր իրենց իմացական աշխարհին մէջ:

Այսօր ակելի քան երբեք, Ֆրանսան իր քրիստոնէական իտէալ խորհուրդներով, վճռական կեցուածք պետք է ցուցաբերէ հակաքրիստոնէայ քաղաքական շարժումներուն դէմ, անվարան հաստատելով Տեղասպանութեան ժխտման քրեանագման օրէնքներ, քաղաքակիրթ մարդկութեան պատմութեան էջերը պղծող արարքներու դէմ: Ժամանակն է, որ Ֆրանսան վաւերացնէ Եւրոպական Միութեան որոշումը որով կը պահանջուի պայթարիլ օտարատեսցութեան եւ ցեղապաշտութեան դէմ: Յայկական Տեղասպանութեան հարիւրամեակին նախօրէին, Ֆրանսայի մէջ թուրք եւ ազերի քարոզչութիւնը օրէցօր կը սաստկանայ: Այսօր ակելի քան երբեք, քաղաքակիրթ ազգերու ձայնը առաւել եւս պետք է բարձրանայ՝ պաշտպանելու համար Մարդկային իրաւանց եւ հիմնական ազատութիւններու սկզբունքները:

ՄԻԻՍ ԿՈՂՄԻՆՆԵՐԸ

Չարմանալի ենք: Միեւնոյն ժամանակ ծիծաղելի եւ ցաւալի...
Ցաւալի է «Յամազգային» կոչուած միութեան այն համակիրը որոն համար Թէքեան Մշակութային Միութեան կազմակերպած ձեռնարկը քաջալերելը անհնար է, որովհետեւ «միւս կողմէն են»: Ընկեր, «Յամազգային» բառը գիտե՛ս ինչ կը նշանակէ: Ո՛չ, չե՛ս գիտեր:
Շատ շուտ մի դատեք: Նաեւ ցաւալի է այն Յայը որ կը մերժէ Սուրբ Յակոբ սրահէն ներս մէկ ոտք կոխել, որովհետեւ «անոնք իրենցմէ գատ մէկուն չեն օգներ, ինչո՞ւ մենք իրենց պիտի քաջալերենք»:
Որքա՛ն պիտի փափաքէի որ դուք ալ Յայ ըլլայիք... որ ձեր գործունեութիւնը Յայ ազգին համար ըլլար, իսկական «Յամազգային» ջանքեր... եւ ո՛չ թէ ձեր շրջանակին տպաւորելու համար՝ որոնք ձեր մտքերուն մէջ այդ ապուշ գաղափարը ցանած են որ «անոնք միւս կողմէն են»:
Ձեզմէ ոմանք Դաշնակցական են, ոմանք Յնչակ, ոմանք Ռամկավար... ոմանք Պոլսեցի, ոմանք Պէրոսեցի, ոմանք Նոյնիսկ Գանատացի կամ Ամերիկացի... այս վերջինները ամէնէն զարմանալիներն են... հո՛ս ծնած, մեծցած, եւ միակ ձեւը որ գիտեն Յայ ազգին ծառայելու «միւս կողմիններուն» վար գարնէլ է:
Այս 2015 տարուայ առիթով յիշենք մեր պապերը, մեր նախածնողները:
Յիշենք որ երբ Օսմանեան շուները կը հաւաքէին, կը ձերբակալէին եւ վայրի գազաններու պէս՝ հրացանի ձգանի մէկ քաշուածքով՝ կը մաքրէին Յայ ժողովուրդը, անոնք չէին հարցներ թէ ո՞վ Դաշնակ է, ո՞վ Յնչակ է, ո՞վ Ռամկավար:
Յոն, Դաշնակը, Յնչակը եւ Ռամկավարը իրար կը փաթթուէին, միասին կ'աղօթէին, մինչ փամփուշտներն ու սուրերը իրենց մարմնի ներքին գործարանները կը պատռէին:
«Միւս կողմինները» եղեր... ո՞վ են արդեօք այս «միւս կողմինները»: Գիտե՞ք. միւս կողմինը ե՛ս եմ:
Ես ուր որ երթամ, կ'ըսեն «միւս կողմէն է»: Բայց ես ՅԱՅ եմ:
Կ'ուզե՞ք Յայ ազգին օգտակար ըլլալ: Գացեք «միւս կողմի» Յայերուն օգնեցեք:
Ձեզի «դաւաճան» ըսողին յիմարութեան յանձնուելու տեղ իրենց հասարակ գաղափարներուն վրայ խղճացեք... եւ յետոյ իրենց ալ սորվեցուցեք թէ ինչ կը նշանակէ ՅԱՅԱՍԵՐ ըլլալ:

ԱՐՏԵՆ ԱՐԱՔԵԱՆ

Տողու Փերիկսէթի...

Ճար. էջ 1-էն

Նոյն դատարանին կողմէ կարծիքի ազատութեան համար թրքական դատարաններու 324 վճիռներու բեկանումի պարագան:

Նոյնպէս միջազգային փաստաբան՝ Ճէֆրի Րոպըրթսըն յիշեցուցած է թէ ժամանակակից աշխարհը պետք է ունենայ ազատ ապրելու իրաւունքը, առանց ցեղապաշտական խտրականութեան եւ ատելութեան սերմանումի: Ան յիշեցուցած է թէ աշխարհի միակ երկիրը որ 1915-ի պատահարները ցեղասպանութիւն չի նկատեր թուրքիան է, ու եզրակացուցած է թէ կատարուածը ողբերգութիւն չէ, այլ միջազգային յանցագործութիւն, ու Թալէաթը նկատած է թուրքիոյ Յիթերը:

Յայաստանը ներկայացնող դատախազ Գեորգ Կոստանեան Յայոց Տեղասպանութեան հակիրճ նկարագրութենէն ետք խիստ ակնարկութիւններով ըսած է՝ «Յայ ժողովուրդը փրկուեցաւ ու յաղթահարեց: Բայց ան չէր ակնկալեր որ հարիւրամեակի նախաշեմին պիտի յայտնուի այս դատաստանի առջեւ, կոյր ժխտողականութեան մը դիմաց, ուր առիթ պիտի ընծայուէր որ ուրացողներ ապահով հանգրուան ունենային իրենց յայտարարութիւններուն համար եւ գործածէին զանոնք պատմութիւնը խեղաթիւրելու քարոզչական նպատակներով»: Ան նաեւ քննադատեց Վարի Պալատի վճիռին սխալները, փաստերու անճշդութիւնը, իրաւաբանական եւ

տրամաբանական սխալները, որոնք բարենպաստ պայմաններ ստեղծեցին ուրացողներու համար: «Յայկական կողմը այստեղ է ապահովելու համար նմանօրինակ սխալներու կրկնութեան բացառումը դատարանի մը կողմէ, որ հանդէս կու գայ յանուն մարդու իրաւունքներու», ըսած է Կոստանեան:

Թրքական կողմի պաշտպան փաստաբաններ՝ ՄԵԽմետ ՃԵՆԿԻԳ, Սթեֆան Թալմոն եւ Լորան ՓԷՅ կեդրոնացան այն գաղափարներուն վրայ, թէ այս ատենի նպատակը չէ որոշել թէ ցեղասպանութիւն կատարուած էր թէ ոչ, թէ Փերիկսէթ չէ ուրացած որ տեղահանութիւններ եւ սպանութիւններ տեղի ունեցած են եւ թէ Փերիկսէթ Ֆրանսայի եւ Գերմանիոյ մէջ եւս նոյն յայտարարութիւնները կատարած է եւ չէ պատժուած:

Այս դատավարութիւնը դուրս ելած էր պարզ դատական գործողութեան մը պարունակէն եւ վերածուած էր միջազգային հետաքրքրութիւնը յուզող անցուդարձ մը, մանաւանդ Ամալ Գլունիի նման դէմքի մը մասնակցութեամբ: Դատական գործողութիւններուն մօտէն հետեւած եւ Յայոց Տեղասպանութեան մասին լայնածիր նկարագրականներ հրատարակած են միջազգային մեծաթիւ լրատուական միջոցներ ինչպէս՝ Ասոշիէյթըտ Փրէսս, Տը Թէլէկրաֆ, ՏԷՂԻ ՄԷՂԵ, եւլն:

Կ'ակնկալուի որ դատաւորներու վերջնական վճիռը յայտարարուի 4-5 ամիսէն:

ABAKA

SECTION FRANÇAISE

LUNDI 9 FEVRIER 2015

Les saboteurs venus d'Azerbaïdjan doivent être punis

David Babayan, attaché de presse du Président du Haut-Karabagh, a déclaré que « les saboteurs azerbaïdjanais Dilham Askerov et Shahbaz Guliyev qui ont effectué des actes de terrorisme sur le territoire du Haut-Karabagh, devront faire face au châtement qu'ils méritent selon la décision de la cour. » David Babayan a ajouté : « Ils feront face à un procès et nous considérons que c'est une expression de la force du Karabagh, que nous n'agissons pas de façon arbitraire, contrairement à l'Azerbaïdjan. Leur crime a été prouvé lors d'un procès ouvert et équitable. Askerov et Guliyev doivent être punis avec toute la rigueur de la loi. » Babayan a souligné, en outre, qu'il excluait la tenue de discussions concernant les saboteurs azerbaïdjanais.

Andrzej Kasprzyk préoccupé par la situation dans la zone de conflit du Karabagh

Le représentant officiel du Président de l'OSCE en exercice, Andrzej Kasprzyk, est préoccupé par la situation dans la zone du conflit du Karabagh. « Les développements sur la ligne de contact sont une cause de préoccupation pour le Président de l'OSCE en exercice, et les coprésidents du Groupe de Minsk, » a-t-il déclaré à l'agence APA.

Kasprzyk a dit qu'il recevait des rapports de l'augmentation de « l'utilisation d'armes lourdes » en violation du cessez le feu, et un nombre croissant d'incursions à travers la frontière et la ligne de contact.

« Il y a une augmentation du nombre des victimes. Mon bureau a effectué un exercice de contrôle sur la ligne de contact le 14 janvier. Je ne

pouvais pas participer personnellement à la surveillance. À mon retour, j'ai visité le Haut-Karabagh et Erévan, et je me rendrai à Bakou. Je vais continuer à maintenir les coprésidents du groupe de Minsk de l'OSCE informés de l'évolution de la situation, » a-t-il ajouté.

Les machinistes d'Arménie renforcent les liens avec leurs collègues Eurasiens

Les machinistes arméniennes renforcent les liens avec leurs collègues de l'Union économique eurasiennne (EEU) dirigée par la Russie.

L'économiste Vazgen Safarian, chef de l'Union des producteurs de biens domestiques d'Arménie (UDGPA) ainsi que président du Parti progressiste-communiste unifié d'Arménie, a donné l'information lors d'une conférence de presse.

Safarian a déclaré qu'à la fin de janvier, l'Arménie se joindra au Conseil de coordination du développement de l'EEU. De tous les pays observateurs, l'Arménie, représentée par l'UDGPA, deviendra membre à part entière au sein du Conseil.

« Nous allons poursuivre nos discussions avec les collègues Eurasiens sur des questions d'actualité pour nos entreprises industrielles, et rechercher des possibilités de coopération, » a ajouté Safarian.

Le changement en Azerbaïdjan, un scénario gagnant pour l'Arménie

EDITORIAL ECRIT EN ANGLAIS
PAR EDMOND Y. AZADIAN
ET PUBLIE DANS THE ARMENIAN
MIRROR-SPECTATOR EN DATE
DU 23 JANVIER 2015

Des experts et des observateurs de la presse occidentale ont remarqué récemment l'intensification des critiques envers le gouvernement azéri et son dirigeant autoritaire, Ilham Aliev. On peut supposer une réelle détérioration des relations américano-azerbaïdjanaises. Mais ce n'est que la pointe de l'iceberg, parce que de puissants courants, y compris les réalignements régionaux et les changements tectoniques dans la politique mondiale - jouent tous leur rôle.

Dans le monde intégré d'aujourd'hui, toute action politique crée un effet domino, et influence les politiques, au loin, dans une autre région.

Malgré la liberté absolue de la presse aux États-Unis et en Europe, il y a une collusion tacite entre les gouvernements et les grands médias. Par exemple, un changement de politique de grande envergure de la dernière administration Bush serait annoncé en éditorial du Wall Street Journal. De même, la récente amélioration des relations américano-cubaines a été précédée par une série de commentaires éditoriaux dans le New York Times encourageant l'administration à renoncer à son isolationnisme vieux de 50 ans envers Cuba. Ou les rédacteurs du Times avaient des prémonitions ou ils avaient reçu un hochement de tête de l'administration afin de jeter les bases pour le public américain vers un changement de politique.

Et lorsque l'annonce spectaculaire de M. Obama de changer de cap dans les relations américano-cubaines a été faite, certaines personnes ont cru en la puissance de la presse pour influencer les politiques. C'est dans cette perspective que nous devons analyser la poussée soudaine des sujets négatifs autour de l'Azerbaïdjan dans la presse américaine. Ce n'est pas une nouvelle que d'apprendre que l'Azerbaïdjan est, depuis longtemps, dirigé par un despote.

En outre un éditorial cinglant dans l'édition du 11 janvier du New York Times, montrait Aliev en « un magistral Jekyll et Hyde politique, » et dynamitait son bilan déplorable des droits humains, l'Institut Brookings a publié une analyse donnant à réfléchir sur les relations Etats-Unis-Azerbaïdjan, rédigé par Richard D. Kauzlarich. M. Kauzlarich a été ambassadeur des Etats-Unis à Bakou, et à ce titre, n'avait d'autre choix que de débiter la politique officielle du Département d'Etat. Mais dans son article, il a pris la liberté d'exprimer ses propres observations et points de vue, de dépeindre l'Azerbaïdjan et ses autorités de leurs vraies couleurs, pour le moins pas très flatteuses. La conclusion est dans ces quelques lignes : « Le 3 décembre 2014, l'ère Heydar Aliev en Azerbaïdjan a pris fin. Et ainsi s'en est allé la relation politique précédemment étroite entre

les Etats-Unis et l'Azerbaïdjan. » En plus de sa propre analyse, M. Kauzlarich a fondé ses conclusions sur un document publié par le haut-responsable de l'appareil présidentiel azerbaïdjanais, Ramiz Mehdiyev, dans lequel les relations américano-azerbaïdjanaises sont présentées dans une perspective de paranoïa politique extrême.

M. Kauzlarich présente trois conditions pour la restauration de la respectabilité de l'Azerbaïdjan en Occident et pose la question rhétorique : « Impossible? Non, si l'Azerbaïdjan désire et recherche vraiment le respect international. Le respect résulte des mesures prises. Libérer les prisonniers politiques et négocier sérieusement avec l'Arménie afin de mettre fin au différend quant au Haut-Karabagh sont la seule voie pour gagner ce respect. » L'évaluation de l'ancien diplomate est révélatrice des perspectives arméniennes et américaines. Par le passé, Washington était confronté au dilemme de savoir si les intérêts ou les valeurs des Etats-Unis étaient importants, Washington a souvent choisi les intérêts des Etats-Unis lorsqu'il s'agissait de l'Azerbaïdjan. Actuellement, il semble que les États-Unis ont plutôt opté pour les valeurs.

Dans un article publié sur le site Open Democracy, Thomas de Waal, associé principal pour le Caucase au Carnegie Endowment for International Peace, écrit : « Au cours de la dernière année et demie, le gouvernement de l'Azerbaïdjan a augmenté son caractère méchant, autoritaire, et anti-occidental. »

Les médias occidentaux sont inondés de critiques acerbes du régime Aliev. Depuis que Al Gore a invité Al Jazeera sur les côtes américaines, la chaîne favorise la politique des Etats-Unis dans le monde, vêtu du costume du Moyen-Orient. Publié sur le site Internet d'Al Jazeera, il y a un article d'Arzu Geybullayeva, un spécialiste en droits humains, qui révèle : « Tant que le président Ilham Aliev ne cessera de dire qu'il n'y a pas de prisonniers politiques et pas de limitation à la liberté d'expression en Azerbaïdjan - donnant l'illusion d'un pays démocratique - peu changera dans ce pays. »

Toute critique mis à part, vers où se dirige l'Azerbaïdjan ?

L'article de Mehdiyev, faisant écho à la voix de son maître à Ankara, indique clairement que l'Azerbaïdjan a adopté une ligne politique indépendante.

La Turquie, tout en continuant d'adhérer à l'OTAN, préconise la même politique. Et puisque la Turquie et l'Azerbaïdjan prétendent être une nation avec deux gouvernements, Aliev suit les traces de son mentor, le président Recep Tayyip Erdogan. Incidemment, ce dernier s'est rendu à Bakou le 16 janvier dernier, et a éternisé son soutien à Aliev, sur l'épineuse question du Karabagh. Aliéné par l'Occident, Aliev a, plus que jamais, besoin de cette assurance.

Alors que l'Occident s'est engagé dans une bataille colossale afin de
Suite à la page 8

Renforcement des relations entre le Japon et l'Arménie

Le ministre des Affaires étrangères d'Arménie, Edouard Nalbandian, a reçu le ministre d'Etat aux Affaires étrangères du Japon, Minoru Kiuchi, en Arménie pour le lancement des activités de l'Ambassade du Japon à Erevan.

Nalbandian a dit hautement apprécier la décision du gouvernement japonais d'ouvrir une ambassade dans la capitale arménienne, qui poursuivra le développement des relations entre l'Arménie et le Japon.

Kiuchi a, pour sa part, souligné le développement des relations avec l'Arménie, ce pourquoi il a été décidé d'ouvrir une ambassade japonaise à Erevan. Il a également transmis les condoléances du gouvernement japonais sur la récente tragédie de la ville de Gyumri, en Arménie, où une famille entière a été brutalement tuée.

Par la suite, les interlocuteurs ont discuté de pistes pour dynamiser la collaboration entre l'Arménie et le Japon.

Le ministre Nalbandian a également remercié le Japon pour son assistance continue dans le développement de l'Arménie et a souligné l'importance de ce soutien.

En outre, ils ont échangé des vues sur plusieurs questions régionales et internationales d'urgence. Dans ce contexte, Edouard Nalbandian a informé Minoru Kiuchi des efforts de l'Arménie et des pays coprésidentant le Groupe de Minsk, afin de parvenir à un règlement pacifique du conflit du Haut-Karabagh.

Le changement...

Suite de la page 7

bloquer le retour de Moscou sur l'échiquier mondial, la Turquie a trouvé un créneau politique afin de construire sa propre base politique, indépendante des deux camps.

L'Azerbaïdjan progresse au même rythme qu'Ankara, en raison de certains autres développements dans la région :

- La chute spectaculaire des prix de l'énergie ont dégonflé les rêves d'Aliiev voulant construire un pays à l'instar des Emirats arabes.

- La confrontation entre l'Occident et l'Iran a stimulé l'enjeu politique de Bakou pour les puissances occidentales et Israël, comme poste d'écoute et rampe de lancement potentielle contre l'Iran. Avec l'accord nucléaire devenu presque une réalité, l'Azerbaïdjan ne peut plus servir d'atout ni pour l'Occident ni pour Israël.

- Le demi-tour de la Turquie vers la Russie, et la signature de l'accord sur l'énergie a poussé l'Azerbaïdjan vers l'Union eurasiennne menée par la Russie.

La Russie se défend à son tour dans le but de retrouver son ancien statut de puissance mondiale. La Chine a exprimé sa solidarité avec la Russie, croyant que si Moscou échoue, l'Occident n'épargnera pas Pékin, qui est déjà en voie de devenir un acteur mondial important.

La Chine s'est engagée non seulement à soutenir financièrement la Russie, mais a aussi signalé tacitement qu'elle pouvait utiliser ses actifs améri-

cains comme arme pour déstabiliser l'économie des Etats-Unis.

A travers ces bouleversements politiques, Bakou est sur le point de choisir sa politique, qui peut le conduire dans l'orbite de l'influence russe, où l'Arménie est confortablement installée.

D'une part, la fracture Etats-Unis-Azerbaïdjan peut offrir un confort à l'Arménie car les États-Unis ne peuvent plus imposer une solution pro-azérie, en particulier alors que l'article 907 du Freedom Support Act est toujours en vigueur.

D'autre part, il serait trop risqué pour l'Azerbaïdjan de céder à la pression de Moscou et de se joindre à l'Union douanière.

Dans ces nouvelles circonstances, il est de l'intérêt de la Turquie d'intensifier les tensions entre l'Arménie et l'Azerbaïdjan afin de se protéger des demandes arméniennes et de jouer le rôle du sauveur de Bakou.

Ainsi, Moscou deviendrait l'arbitre final, ayant trois choix : 1. Poursuivre le statu quo, garder les deux pays en attente d'une solution en leur faveur ; 2. Forcer l'Arménie à faire des concessions pour obtenir l'allégeance de l'Azerbaïdjan, ou 3. S'engager, dans une perspective plus large, dans un programme de développement économique pour créer ses propres marchés et forcer les parties à coopérer, dans ce cas, en levant nécessairement le blocus et reprendre ainsi une vie normale.

La dernière option marquerait un résultat gagnant pour toutes les parties.

Traduction N.P.

Revue sur le génocide arménien en anglais destinée à la Turquie

Le 22 janvier dernier, le Musée-Institut du génocide arménien a présenté deux revues, en langue arménienne et en langue anglaise sur le génocide arménien.

Haig Demoyan, directeur du Musée-Institut du Génocide arménien et Secrétaire de la Commission d'Etat sur la coordination des manifestations autour du centenaire du génocide arménien, événement d'une importan-

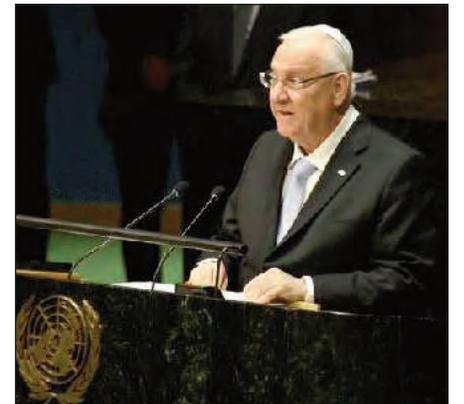
ce historique, a déclaré que le Musée-Institut allait envoyer un exemplaire en langue anglaise aux universités turques en premier.

La revue académique comprend des sujets liés à l'histoire et l'historiographie du génocide arménien, ainsi que la recherche complète et exhaustive sur les problèmes et les aspects liés au thème.

Le président israélien reconnaît le génocide arménien à l'ONU

Le Président israélien Reuven Rivlin a déclaré mercredi devant l'Assemblée générale des Nations Unies que les accusations "cyniques" contre Israël de crimes de génocide et de guerre nuisent à la capacité de l'organisation mondiale pour lutter contre la vraie chose.

Prenant la parole afin de marquer la Journée internationale du Souvenir de l'Holocauste devant l'assemblée, Reuven Rivlin a mentionné le génocide arménien de 1915 - la mort de plus d'un million de ressortissants arméniens par la Turquie - qui n'est pourtant pas reconnu comme un génocide par Israël affirme le journal Haaretz.

Une intervention militaire russe pour aider l'Arménie est inutile

L'armée arménienne est assez forte pour contenir l'Azerbaïdjan et maintenir le statu quo au Haut-Karabagh sans intervention militaire directe de la Russie, a indiqué hier Seyran Ohanian.

Le ministre de la Défense a déclaré que l'Arménie ne fera donc pas appel à l'OTSC dirigée par la Russie pour l'aider à faire face à ce qu'il appelle la croissante violations du cessez-le-feu par les forces azerbaïdjanaises.

"L'armée arménienne a prouvé qu'elle est une force en constante amélioration et je ne pense pas que ces foyers de tension pourraient nous obliger à faire appel à l'OTSC", a-t-il déclaré lors d'une conférence de presse. "Nous sommes maintenant prêts pour toute action" a-t-il ajouté, faisant écho aux menaces exprimées par le président Serge Sarkissian lundi.

S'adressant aux hauts gradés de l'armée arménienne et aux hauts responsables du ministère de la Défense à Erevan, Sarkissian a averti qu'il pourrait ordonner des frappes plus fortes contre l'armée azerbaïdjanaise. Ses remarques ont suivi une recrudescence de combats meurtriers dans la zone du conflit du Karabagh. Le ministère de la Défense de l'Azerbaïdjan a écarté les menaces de Sarkissian hier. "Les forces armées de l'Azerbaïdjan vont se battre pour la restauration de l'intégrité territoriale du pays jusqu'à la dernière goutte de notre sang", a indiqué le ministère dans un communiqué. Malgré ces alertes de représailles arméniennes fortes, Ohanian a déclaré qu'une nouvelle guerre arméno-azerbaïdjanaise est encore peu probable, malgré la dernière escalade. "Le responsable d'une structure militaire ne peut se permettre d'exclure 100 % des hostilités", a-t-il dit. "Mais nous ferons tout - et notre leadership politico-militaire travaille dans cette direction - pour empêcher que les violations du cessez-le-feu ne se transforment en une guerre tous azimuts".

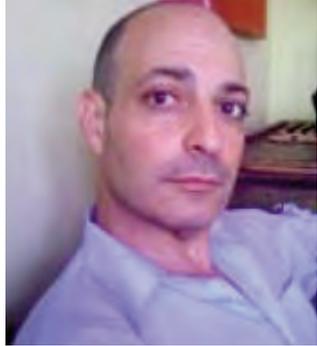
ABAKA

ENGLISH SECTION

MONDAY FEBRUARY 9, 2015

The Huffington Post

One Hundred Years of Solitude The Armenian Genocide and Ethnic Cleansing, 2015

Christopher Atamian

Christopher Atamian is a native New Yorker who writes about different topics of interest in the arts and current events.

It has been nearly one hundred years since April 24, 1915 — the infamous day when Armenian intellectuals of the Ottoman Empire were rounded up in the dead of night and sent to be executed in inland concentration camps in Ayash and Chankari. This event followed on nearly two decades of ethnic

cleansing and pogroms against Armenians that included the murder of some 300,000 Armenians by Sultan Abdul Hamid in 1896 and 30,000 killed during the Adana Massacre in 1909.

In the ensuing decade, the entire Armenian Plateau and the rest of the Ottoman Empire was ethnically cleansed of 1.5 Million Armenians as well as 1.5 million Assyrian and Pontic Greeks—nearly the entire empire's Christian population. Christians were rounded up and locked inside churches that were set on fire and burned alive or thrown into caves with sulfur thrown on top of them and cremated in primitive gas chambers. The Turks, aided and abetted by their ally the German Kaiser seized Christian properties and bank accounts, raped and enslaved women and children and forced thousands to convert to Islam under pain of death. The vast majority of the Armenian population was deported to concentration camps in Syria—a thousand-mile trek through the desert that few survived. Those that did often ended up dying of disease and malnutrition. The local Arab population recalls seeing the Armenian survivors straggle in emaciated and famished like wild animals, emerging from the desert sands like some frightening army of living dead. Many fell to their knees and broke down, invoking the name of all-powerful *Allah* to ask what could possibly have befallen these poor refugees.

One hundred years of official Turkish state denial have left Armenians alone and bitter, but all over the world, this Christian people known as the “Jews of the Caucasus” have rebuilt communities and prospered as they have in Soviet and now independent Armenia. The reasons behind the Armenian Genocide include a surreal mix of ethnic and financial jealousy—the Armenian Amira class for example ran everything from the state mint to the bread factories and most of the empire's industry, while the Greeks and Levantines were the most successful diplomats and merchants as well.

Taking advantage of Christian missionary zeal in the Empire, Armenians were also its most educated element. The Turks, who had lost the entire Western part of their empire during the Serbian and Greek Wars of Independence reacted to the cloak of opportunity presented by WWI when the West had other concerns, to launch a veritable full-scale *jihad* against the infidel *dhimmi* or non-Muslim minorities.

A century later we know that unfortunately genocide is not a Turkish specialty, though they carried theirs out with a sometime grotesque zeal, releasing prisoners and the insane from jails so that the Armenians and other Christians would be massacred with particular viciousness. The Holocaust of the Jews in World War Two, the killing fields of Cambodia, the Bosnian cleansing by Serbs only twenty five years ago and most recently the Rwandan Genocide when brother tribes of Hutu set upon their Tutsi brothers, hacking people to death by the thousands with primitive machetes, lead us to the unfortunate conclusion that the genocidal instinct is deeply ingrained in human DNA. As the theorist Marc Nichanian has pointed out elsewhere, what was the Trojan War if not an example of early ethnic cleansing as the Greeks laid waste to Troy's entire population, also of Hellenic ethnicity?

President Meets Catholicos of All Armenians and Catholicos of Great House of Cilicia

On 27 of January, president of the Republic of Armenia Serzh Sargsyan met yesterday with His Holiness Karekin II, Supreme Patriarch and Catholicos of All Armenians and His Holiness Aram I, Catholicos of the Great House of Cilicia.

The President of the Republic, the Supreme Patriarch and the Catholicos of the Great House of Cilicia discussed the activities of the State Commission in charge of Coordinating the Events Dedicated to the 100th Anniversary of

the Armenian Genocide prior to the Commission's first session of the year, as well as the participation of the Armenian Holy Apostolic Church at the international and inter-ecclesiastical levels and in the Diaspora.

The interlocutors also touched upon State-Church relations and the close collaboration between the two, as well as major issues and the current challenges facing the nation and the Church.

Armenia's Defense Minister warns on taking measures to impose peace on Azerbaijan

YEREVAN (ArmRadio) — Speaking at a press conference Tuesday on the occasion of the 23rd anniversary of the third Armenian republic's armed forces, Armenia's Defense Minister Seyran Ohanian praised the Armenian army.

“Thanks to correct assessments of the situation and adoption of new approaches, Armenia's forces have not only managed to protect the borders of the country, but have also grown into an army corresponding to the standards of the 21st century,” Ohanian said.

“Azerbaijan continues its over-militarized policy, spreading hatred towards Armenians among its society. The adversary has attempted a number of subversive acts over the past year and has launched a war of snipers, with an aim of testing the strength of the Armenian forces and escalating the situation. However in case of a slightest success, Azerbaijan would take more serious steps. They have not had serious achievements, the Armenian soldier has prevented this,” Ohanian said.

But Minister Ohanian added, “The situation at the Armenian-Azerbaijani border is unacceptable to the military-political leadership and the people of Armenia.” Therefore, he said, decisive actions are necessary. “We must either maintain the ceasefire regime, or take corresponding measures to impose peace on Azerbaijan.

If our neighbor doesn't understand that he should stick to the ceasefire agreement, he should be given an abrupt response, and we are capable of doing it,” Ohanian said.

Armenian Church of Mosul torched by Islamic State

Islamic State insurgents have burnt down one of the oldest Armenian churches in Mosul, northern Iraq, BasNews agency reported. An Armenian church was torched in the Wahda neighborhood of the city. "The church belongs to the Armenian Christians and was regularly used for worship," said Saed Mamuzini, a KDP official from the city. According to the agency, when insurgents took control of Mosul in June 2014, Armenians and Christians fled to the provinces of the Kurdistan Region.

French Magazine "l'Histoire" Devotes 50 Pages to Armenia

Series of expanded articles of 50 pages, titled "Armenians: first genocide of the 20th century" were published in February's edition of the leading French magazine "l'Histoire," dedicated to 100th anniversary of the Armenian Genocide.

Pieces on the Armenian Genocide by researches and historians, that come along with infographics and documentary scenes, are presented on the pages of the magazine.

An expanded article by French Armenian historian Raymond Harutyun Kévorkian titled "Scenario of one annihilation" presents the scenario of a crime committed against the Armenians, analyzing facts of intention, plan, order stages of implementation, consequences, as well as maps of massacres and deportation.

In an interview with Director of National Center for Scientific Research of France François Georgeon "l'Histoire" magazine reveals the role by the Armenian community in Ottoman Empire before the Genocide. An interview with prominent genocide scholar Yves Ternon is dedicated to the awakening of the

memory of the Armenian Genocide generations later, since 1950s.

Other articles present the current image of Diaspora, Armenophiles movement headed by Jean Jaurès, as well as the raise of the Genocide recognition issue by Turkish intellectuals over the past years, including Taner Akçam's article, titled "Why Turkey does not open its Archives."

Levon Aronian Had 'Modest Results' at Veik-an-Zee This Time

The Veik-an-Zee chess tournament is over. Last year's winner, Levon Aronian was in the mood to win, lose or tie matches. Armenia's strongest chess player lost three times, won one match and tied all the other matches and ended up in 10thplace, The Diary of the Netherlands reports.

Member of the second group, U.S. representative, 15-year old Samvel Sevian performed better and won 6th place. The Armenian chess player, who is considered one of the world's youngest grosmeisters, improved his ratings after scoring five victories, tying five matches and losing three.

Zarif: Armenia-Iran relations can serve as an example for world states

President of Armenia Serzh Sargsyan on Tuesday 27 of January received Foreign Minister of Iran Mohammad Javad Zarif.

Welcoming Mr. Zarif and the delegation, President Sargsyan underscored importance of high level visits that are open up a good opportunity to discuss prospects for development of Armenia-Iran cooperation.

President Sargsyan recalled his visit to Iran back in 2013 and his meeting with Iranian counterpart Hasan Rouhani. He pointed out Armenia's readiness and interest in deepening friendly relations with the Islamic Republic.

In turn, Minister Zarif said Armenia-Iran relations can serve as an example of peaceful co-existence between a Muslim and a Christian state. He also noted Iran's interest in developing ties in all areas.

The sides stressed importance of economic cooperation, and especially consistent work on planned major projects that will contribute significantly to the growth of trade between the two countries and will impact strengthening of closer relations in other areas.

The Armenian leader and Iranian foreign minister also discussed regional and international issues and challenges, stressing importance of mutual support in order to confront the existing problems and achieve lasting peace and stability.

Ingenuity of Anya Pogharian, inventor of a dialysis machine – Winner of Science Expo 2014

Anya Pogharian, a young student presently studying at Marianopolis College, while doing volunteer work at Montreal General Hospital had the brilliant idea and the strong determination to develop a dialysis machine, one that would be readily accessible to institutions at a very low cost compared to the presently used dialysis machines.

The 17 year old brilliant student is the inventor of other devices in education and health and has earned Super Expo-sciences prizes.

The dialysis machines for kidney deficiency, presently used in our hospitals cost \$30,000 compared to \$ 500 for the one that Anya has developed. The ingenuity of the young inventor is that all parts used for this new machine are readily available at a very low cost.

Although this new machine simulates the work of the present one, it still has to go through an extensive validation process before it is approved by authorities.

This new machine, in addition to being useful in our hospitals, will be welcomed in developing countries where access to kidney deficiency treatment is limited due to high costs.

Տունդարձի երկար ճամբան...

ՐՈՎԿՏ. ՐՐԱՅՐ ԵՆՊԵՏԵԱՆ

Հօրենական մեծ հայրս՝ Տօթթ. Ալետիս Եպեճեան՝ Այնթապի ծնունդ, մահացած է իմ ծնունդէս առաջ: Այս իմաստով՝ առիթը չեմ ունեցած հանդիպելու եւ ճանչնալու զինք: Բայց շատ բան տեղեկացած եմ իր մասին մեծ մօրմէս ու տակաւին հօրմէս եւ ընտանիքէս...: Եւ նկատի ունենալով որ իր բժշկական ասպարեզին հետ՝ նաեւ ունեցած էր հասարակական, ազգային, եկեղեցական ու գրական-հրապարակագրական բազմաթիւ աշխատանք, ծանօթացած էի իրեն այդ միջոցաւ ալ: Կարողացած եմ իր գրութիւններէն եւ կրցած եմ հասկնալ իր հետաքրքրութիւնները...: Բայց այն ինչ որ ուշագրաւ էր, իր ետին ձգած աշխատանքներուն մէջ իր յուշագրութիւններն են՝ գրուած 1914-1919 թուականներուն միջեւ՝ եւ հայատառ թրքերէնով...:

Ալետիս Եպեճեան աւարտած էր Սուրիական Բողոքական Գոլէճը (այժմ Ամերիկեան Համալսարան Պէյրութ-Լիբանան) բժշկական ճիւղը՝ 1903 թուականին: Առաջին Աշխարհամարտին ծառայած էր Օսմանեան բանակին մէջ որպէս սպայ-բժիշկապետ: Պատերազմի ընթացքին ան ղրկուած էր տարբեր «ճակատներ»՝ Օսմանեան բանակին հետ...: Իր օրագրութիւնները՝ գրուած Օսմանեան բանակի մէջ իր զինուորական ծառայութեան ժամանակ՝ 1986 թուականին թարգմանուած էր Հայերէնի եւ հրատարակուած Պէյրութ:

Յուշագրութիւններ շատ են եւ մանաւանդ Հայկական Յեղասպանութեան հետ առնչուած: Սակայն այն ինչ որ կրնայ իւրայատուկ ըլլալ այս պարագային, որ այս յուշագրութիւնը կու գայ Օսմանեան բանակի մէջ ծառայած հայ սպայի մը կողմէ, որ երբեք «դասալիք» չեղաւ՝ նոյնիսկ երբ «... անխորթութիւններ եղան՝ հայ ըլլալու պատճառով» (Յուլիս 16-29, 1917 Փերվերի):

Օրագրութիւնը սկսած էր 3 Նոյեմբերի 1914-ին՝ եւ վերջին յուշը եղած է Դեկտեմբերի 1919-ին: Եւ յուշերը այլազան են...: Եթէ մէկ կողմէ կայ գեղեցիկ նկարագրութիւնը Արեւմտահայաստանի տարբեր քաղաքներուն մասին՝ բայց նաեւ յուզում, ցաւ, կարօտ, վախ ու ողբերգութիւն...: Եւ այս հոգեկան ներաշխարհի վրայ կու գայ աւելնալու պարտականութեան եւ պատասխանատուութեան գիտակցութիւնը՝ եւ զինուորականի ու բժշկական առաքելութեան նկատմամբ իր ուխտը...:

Եւ միայն զինադադարէն ետք է՝ եւ ինչպէս ինք կ'ըսէ՝ «... այսօր զինադադարէս...» զիջելով չկրցայ քնանալ» (Նոյեմբեր 10-15, 1918 Վան) ուր կը սկսի Ալետիս Եպեճեանի « տունդարձի երկար ճամբան...»:

Բայց մինչեւ այդ՝ կայ Ալետիս Եպեճեանի՝ հայուն՝ ապրած երկար, տառապալի ու միմեծ կեանքը...: Իր ընտանիքէն հեռու՝ նոյնքան լեցուած իրենց կարօտով եւ իր ժողովուրդին ապրած ողբերգութեան ցաւով, ան պիտի հասներ տուն...:

Ալետիս Եպեճեան կը սիրէ բնութիւնը եւ անոր գեղեցկութիւնը...: Չաթալճա...: «Ինչ հաճելի մարգագետիններ ու ամեն տեղ դալար, կանաչ սարեր: Ռումելին (Պոլսոյ արեւմուտքը) դրախտ մըն է եղեր...» (Սիլվիոյ Նոյեմբեր 5, 1914): Եւ կը հիանայ Արարատ լեռանը...: «Մասինս ու Արարատը եզակի հմայիչ տեսարան մը կը գոյացնեն: Շատ հաճելի զգացումներու տուն կու տան ինձ մօտ: Աննման, շքեղ ու օգոստափառ լեռ մըն է Արարատը (Նոյեմբեր 5, 1914):

Բայց այդ գեղեցիկ տարածաշրջաններուն մէջ ապրած է նաեւ պատերազմին «տգեղութիւնը»...: Եւ այդ տգեղութիւնը նկարագրած է մանրամասնութեամբ: «... շատ ցաւալի տեսարաններ՝ մարդու զանկերով, թելերու եւ սրունքներու ոսկորներով լեցուն ամեն կողմ: Շրափնելի փամփուռ կտորներ, վրանի մնացորդներ, կօշիկի կտորներ ամեն տեղ...» (Դեկտեմբեր 1, 1914, Նագազ): Չանագ գալի պատե-

րագմը կը նկարագրէ իր ամբողջութեամբ՝ սկսելով Ապրիլ 18, 1915 Էն...: «Կեսօրէ ետք ժամը չորսին, ահա եւ թշնամի օդանաւ մը, որ գիշատիչ թռչունի նման մեր վրայ կը սաւառնի: Յանկարծ ամեն կողմէ կրակ բացուեցաւ իմ վրայ, սակայն չկրցան դաշիւ. օդանաւը անդադար կը պտըտէր...»: Բայց առկայ էր նաեւ այդ պատերազմի մէջ իր տոկալու հաւատքը: « Այս առաւօտ հաղորդուեցաւ թէ Ազգաշի բժշկական առաջին կայանին նշանակուած եմ: Հիւանդանոցներէն ելլելով պէտք է հաստատուիմ ռումբ եւ թօրփիլներ տեղացող այս վայրը: Աստուծոյ կ'ապաւինիմ հոս զիս պաշտպանելու համար» (Օգոստոս 26, 1915 Ազալա):

Եւ չուշանար բժշկական իր առաքելութիւնները՝ եւ այդ առաքելութեան մէջ ապրուած «գունաւոր» օրերը...: «Մեր բանակայիններուն մօտ շատ բարձր թիւով մալարիայի տենդ կայ: Գործս շատ է: (Օգոստոս 9-10, 1915 Գալէ): «11,000 վիրաւոր եկած էր եւ անոնց վերքերը դարմանելու ատեն չկայ. Չբաղած ենք միայն նաւ բարձրացնելով ուղարկելու համար: Տեսնե՞ք ինչ՞

պիտի պատահի»: (Օգոստոս 11-12, 1915 Ազալա): «...այս գիշեր անքուն մնացի մինչեւ առաւօտ. այդքան որ շատ է գործը: Այս տողերը կը գրեմ հսկայ հիւանդատար նաւու մը մէջ 2000 վիրաւորներով լեցուն: Պատերազմը կրկին անզամ բռնկեցաւ ահաւոր սաստկութեամբ» (Օգոստոս 14-15, 1915 Ազալա):

Եւ կարծեք չէր բաւեր պատերազմի արհաւիրքը՝ եւ Ալետիս Եպեճեան պիտի ապրէր նաեւ «հայուն»...: Եւ մէկ-մէկ պիտի նկարագրէ ապրուած «վիշտը»՝ մինչեւ որ՝ ինչպէս որ ինք կը'սէ քանիցս՝ « ...սիրտ չունեցայ օրագիրս շարունակելու»:

«12000 զաղթականներ անցան Մարաշի քովէն. անգուր, անհամար տեսարաններ ու նկարագրութիւններ. այդ պատճառով ալ սիրտ չունեցայ օրագիրս շարունակելու (Մարաշ 11-20, Յունիս, 1916): Ու կը հանդիպի հայու բեկորներու...: « Խապուզէ հայկական գիւղը՝ ամբողջովին պարպուած...մնացած էին հինգ ընտանիքներ միայն, որոնց այցելեցի: Երկրորդ հանգրուանը եղաւ Կիւլշերտ անուն ուրիշ հայ գիւղ մը: Այս կողմերը հարիւրաւոր նման հայ գիւղեր կան, բոլորը դատարկ, բնակչութիւնը տեղահան: Կիւլշերտէն ելլելով հասանք Բալուէն մէկ ու կէս ժամ հեռավորութեան վրայ հօշմաթ հայկական գիւղը, ուր սկսանք հաստատուիլ: Երեք հարիւր տուն գիւղի մէջ մնացած էին չորս կամ հինգ ընտանիքներ: Զիւրտ տարագիրներ փլած էին բոլոր տունները» (Սեպտեմբեր 21-30, 1916 հօշմաթ):

Եւ Ալետիս պիտի դիմանար նաեւ տեսնելով «հայու ոսկորներ»...: « ...Այստեղ հասանք երեք օր առաջ: Տիրանակերտի հովիտը տարածուն է: Ծամբան ականատես եղայ սիրտ ճմլող տեսարաններու. ամեն տեղ հայերու ոսկորներ...» (Մարտ 31-Ապրիլ 5, 1917 Տիգրանակերտ):

Ալետիս հեռուէն կ'ապրի նաեւ իր հարազատներուն տառապանքը: «...երկ Վերապատելի Տիգրան Գունտագճեանի (իր աներձակը-ՅԾ)

վախճանումը լսելով շատ տխրեցայ» (Փետրուար 20-24, 1916 Պերգոս): Ու տակաւին...« ...Նոյեմի քրոջս Սեպիա լեռը՝ Սուրիական անապատ քշուած եւ Գեորգ ու Կարապետ տղաներուն մահացած ըլլալը տեղեկանալով՝ շատ տխրեցայ (Ապրիլ 4-6, 1916 Գըրլգ-քիլիսա):

Բայց կայ նաեւ Ալետիսին մարդկային ներաշխարհը՝ եւ այդ ներաշխարհին ապրուած վերիվայրումները...: «...Նոյեմբեր 11ին 40 տարեկան եղայ, վշտալի տարեդարձ: Ալ տեսնե՞ք, 41ը կը բոլորեմ՝ արդեօք. ուր՝ եւ ինչպէս...» (Նոյեմբեր 11-13, 1916, հօշմաթ): Բայց տան եւ ընտանիքի կարօտը՝ միշտ ալ յոյսով լեցուցած է զինք...: «...զաւակներուս՝ Ռոպերին եւ Վահէին նկարները ստանալով շատ ուրախացայ» (Մարտ 14-18, 1917 հօշմաթ):

Ալետիս Եպեճեանը հայն էր՝ որ գիտակից էր իր պաշտօնին եւ անոր նուիրուածութեանը...: Պատերազմի ժամանակ երբ ռումբէ զարնուած ուտեստեղենի նաւը սկսաւ հրկիզուիլ՝ ոչ մէկ թուրք զինուոր կը համարձակէր զայն մարել...: Եւ Ալետիսն է դարձեալ...: « ...Եղած բարձրութենէս վեր կանգնելով՝ զինուորներուն բացականչեցի, «Օն, արսլաններս, Վաթանին ծառայելու օրը այս է. օն, հրդեհը մարելու, օն»: Ընկճուած զինուորները սիրտ առնելով վար խոյացան այդ ցից զառիթափէն՝ եւ սկսան կրակը մարել...» (Սեպտեմբեր 2-3, 1915 Ազալա):

Եւ անպայմանօրէն կը սկսիս հարց տալ՝ թէ ինչպէս՝ կրնայ թուրք Յայը մեղադրել՝ որ ան դաւաճանած է եղեր պետութեան՝ իմա «վաթանին»՝ Առաջին աշխարհամարտի ընթացքին...: Բայց Ալետիս լաւ հասկցած էր թուրքը...: Ան չի վարանեցաւ իր յուշերուն մէջ յիշել թէ «...վայրագ ժողովուրդ է...» (Յուլիս 25-30, 1916 փերվերի): Եւ ան յաճախ ապրեցաւ թուրքին « ...անախորժութիւններուն...հայ ըլլալուն պատճառով» (Յուլիս 16-29, 1916 Փերվերի):

Ալետիս ապրեցաւ այս բոլորը՝ քանի ուներ հայուն «տան կարօտը»...: Եւ չուզէր այդ «կարօտը» անկատար ձգել...: «...Տունի մասին կը խորհիմ յարատեւ: Երկու օրէն ճամբայ կ'ելլեմ» (Նոյեմբեր 10-15, 1918 Վան):

Եւ կը սկսի Ալետիսի «տունդարձի երկար ճամբան»...: Եւ այդ երկար ճամբան՝ պիտի ընդգրկէր քառասուն օր ոտքով ճամբորդութիւնը...: Եւ յոգնութիւնը պիտի չխանգարէր որ ան նկարագրէր Վանը՝ « ...լիճը, վարագայ եւ Սիփան լեռներով, շատ հաճելի տեսարան մը կը հայթայթէ» (Նոյեմբեր 15-20, 1918 Վան): Եւ նաեւ նոյնիսկ ոտքով ճամբորդելու արկածախնդրութիւնը...: «...Վեց օր է ոտքով կը ճամբորդեմք. այսօր չափազանց յոգնած եմ: Յարմար սնունդ չկայ: Այսօր մեր չորս սայլերը ձիւնի մէջ խրուեցան: Ալ գայլեր, վոհմակներով...: կեանքիս ամենէն անմոռանալի օրերը կ'անցնեմ: Սակայն տուն վերադառնալու զգացումը փորձանքներս մոռցնել կու տան...» (Նոյեմբեր 28-30, 1918 Աղճաճ): Եւ դարձեալ հայկական գիւղերը... « ...Պայագիտ հազար տուն հայ կայ եղեր, բայց բոլորը փախուստ տուեր են» (Դեկտեմբեր 4-9, 1918 Պա-յագիտ): Եւ կ'անցնի Գարա-Քիլիսայէն եւ նաեւ Երիթեանէն...: « ...Շրջանի բոլոր գիւղերը հայ-կական են, բայց դատարկ» (Դեկտեմբեր 19-21, 1918 Երիթեան):

Ալետիս Եպեճեան վերջապէս կը հասնի Տրապիզոն, որմէ ետք ծովու ճամբով Պոլիս՝ եւ ի վերջոյ երկաթուղով՝ Հալէպ...:

Հալէպի մէջ ան «հանգիստ» չառնէր...: Ալետիս իր բովանդակ կեանքը անցուց ցեղասպանութենէն ճողոպրած իր ժողովուրդին «վերապրումի» առաքելութեանը համար գործելով: Բժշկական, հասարակական, ազգային-եկեղեցական թէ հրապարակագրային աշխոյժ գործունեութիւն մը ունեցաւ՝ դառնալով Հալէպահայ զաղութի կազմակերպողներէն մին...:

Ալետիս Եպեճեան՝ չի յուսահատեցաւ թէ օր մը պիտի հասներ «տուն»...: Ան դասալիք ալ չեղաւ...: Եւ տունդարձի երկար ճամբան բռնելով՝ ան հասաւ...:

Եւ այս Հայուն Սրբազան առաքելութիւնն է...: «Տունդարձի» երկար ճամբուն մէջ՝ չի յուսահատիլ...:

Ռոպիտեւն՝ Հայը պիտի հասնի իր... «ՏՈՒՆ»ը:

ՓՈՒՆՁ ՄԱՆԿԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԲԱԺԻՆ

Մեռնիլ Ապրելու Չամար

Մեր թշնամիները միշտ ուզած են որ մենք մոռնանք մեր մայրենի լեզուն ու մշակոյթը, փոխենք մեր կրօնքը եւ օտարանանք: Բայց հայ ժողովուրդը միշտ պահած է իր լեզուն, մշակոյթը, կրօնքը՝ եւ ապրած է:

Պատմութեան ընթացքին հայ ժողովուրդին առջնութիւնը, շատ մեծ պետութիւններ եկած եւ անցած են, որոնց միայն անունները կը յիշուին ներկայիս, բաբելացիները, ասորիները, հռովմեացիները եւ ուրիշներ:

Սակայն հայը ապրած է եւ գոյատեւած մինչեւ օրս, որովհետեւ ան շատ ամուր կապուած է իր հողին, լեզուին, կրօնքին եւ մշակոյթին: Վկայ Վարդանանց պատերազմը, վկայ Արցախեան ապստամբութիւնը եւ մեր տարած յաղթանակները:

Չայը գիտէ ապրելու գաղտնիքը որովհետեւ ան չի յուսահատիր եւ կը տոկայ բազում դժուարութիւններու, ան գիտէ իր վերքերը դարմանել, արցունքները սրբել եւ կրկին ոտքի ելլելով ամուր քայլերով յառաջանալ դեպի նոր ապագայ: Վկայ Մեծ Եղեռնը:

Սիրելի պատանիներ, մենք վերապրող ժողովուրդ ենք, դարեր գոյատեւած ժողովուրդ ենք: Այսօր իբրեւ նոր սերունդը այդ ժողովուրդին մենք իրաւունք չունինք կորսնցնելու այն ինչ որ մեզի կտակուած եւ ժառանգուած է մեր նախնիներէն, Վարդան Մամիկոնեանէն, Ղեւոնդ Երեցէն, Գնթունիներէն, Խորխոռունիներէն, Վահան Մամիկոնեանէն:

Եկէք ուխտենք ըլլալ արժանաւոր յաջորդները մեր քաջ նախահայրերուն:

Փետրուարեան Տօներ

- Փետրուար 12, Վարդանանց Տօն:
- Փետրուար 14, Տեառնընդառաջ:
- Փետրուար 15 Բուն Բարեկենդան:
- Փետրուար 16, սկիզբ Մեծ Պահիքի:

Բուն Բարեկենդան

Բուն Բարեկենդանը որ կը նախորդէ ամենաերկար պահիքին՝ Մեծ

Պահիքին, բառացիօրէն կը նշանակէ բարի կեանք, մարդու երջանկութեան յիշատակն է, որ Ադամն ու Եւան կը վայելէին դրախտի մեջ:

Բարեկենդանը խրախճանքի եւ զուարճանքի տօն է:

Բարեկենդանը աւելի մեծ շուքով կը տօնուեր քան Ամանորը, որովհետեւ երկրագործական նոր տարին սկսելու եւ գարունը դիմաւորելու պատրաստութիւններ կը տեսնուէին այդ շրջանին:

Բարեկենդանին տան թոնիրը միշտ վառ կը պահուեր եւ սեղանը ուտելիքներով առատ:

Բարեկենդանի տօնական ուտելիքները նախընտրելի էին որ ըլլային առատ միսով, իւղով եւ կաթնեղէնով: Սեղաններէն անբաժան կ'ըլլային գաթան եւ հալվան: Իսկ երեկոյեան կ'ուտէին կաթնապուր ու մածուն եւ ամենէ վերջ խաշած հաւկիթ, սկսելու համար Մեծ Պահիքի քառասուրեայ ծոմապահութեան շրջանը:

Գաթայի բաղադրատոմս

Խմորը.

- 1/2 Գաւաթ մածուն
- 1/2 Գաւաթ շաքար
- 1 հաւկիթ
- 2 թէյի դգալ սոտա
- Առածին չափ ալիւր
- Միջուկը.
- 1/2 Գաւաթ կարագ
- 1/2 Գաւաթ շաքար
- 1 - 1,5 Գաւաթ ալիւր

Շաղել խմորը, խառնելով մածունը, շաքարը եւ հաւկիթը, աւելցնել սոտան եւ ալիւրը: Ձգել որ հանգչի 15 վայրկեան:

Պատրաստել միջուկը խառնելով կարագը եւ շաքարը, եւ ապա քիչ-քիչ աւելցնել ալիւրը մինչեւ սկսի փշրուիլ: Խմորը բաճակ, վրան լեցնել միջուկէն մաս մը, ոլորել ինքն իր վրայ, երեսին քսել զարնուած հաւկիթ, յետոյ դաճակով շերտել 1 սմ հաստութեամբ եւ եփել տաք փուռին մեջ 15-20 վայրկեան մինչեւ ոսկեգոյն դառնալը: Անուշ ըլլայ:

ՓՈՒՆՁ Մանկապատանեկան բաժին

Գաթայի բաղադրատոմս...

Շար. էջ 12-Էս

Բարեկենդանեան ասացուածքներ.

- Ահա եկան հայոց ազգին օրերը, Յանեցե՛ք հիները, հագե՛ք Նորերը:
- Բարեկենդան, փորեկենդան:
- Բարեկենդան օրեր է, խելքս գլխես կորեր է:

Չինական Աստղաբաշխութիւնը

Ըստ չինական աստղաբաշխութեան 2015 տարին ոչխարի տարին է: Բայց ի՞նչու այդպէս կոչուած է այս տարին:

Չինական աստղաբաշխութիւնը հիմնուած է 12 տարիներէ բաղկացած շրջանի մը վրայ, որուն իւրաքանչիւր տարին կենդանիի մը անունով կոչուած է: Այս կենդանիներն են առնետը, եզը, վագրը, նապաստակը կամ ճագարը, փիշապը, օձը, ձին, ոչխարը, կապիկը, աքլորը, շունը եւ խոզը:

Ուրեմն 12 տարին անգամ մը նոյն կենդանիի տարին կը կրկնուի, եւ անոնք իրենց ազդեցութիւնը կ'ունենան մարդոց կեանքերուն վրայ:

Այս կենդանիներու, ընտրութիւնը եւ շարքը սկսած է շատ հին ժամանակներուն, ք.Ա. 202թ. Han Dynasty-ի ժամանակ, հիմնուած

այդ կենդանիներու ապրելակերպին եւ բնաւորութեան վրայ: հետաքրքիր առասպելներ կան անոնց ընտրութեան շուրջ որոնցմէ ամենէն նշանաւորը հետեւեալն է.

Չինական ժողովրդային մշակոյթին համաձայն, Դրախտի Կայսրը կը հրամայէ բոլոր կենդանիներուն ներկայանալու իրեն որպէսզի կարենայ ընտրել 12 հատ կենդանի տարեցոյցին համար, շուտ հասնող 12 հատը պիտի ընտրուին: Այն ատեն կատուն եւ առնետը շատ լաւ դրացիներ էին եւ լաւ ընկերներ: Երբ անոնք լսեցին այս լուրը կատուն առնետին ըսաւ. - Մենք պետք է կանուխ հասնինք եւ արձանագրուինք, սակայն ես սովորաբար ուշ կ'արթննամ..

Առնետը խոստացաւ արթնցնել զինք, սակայն առաւօտեան ան այնքան խանդավառ էր որ մոռցաւ իր խոստումը կատուին արթնցնելու մասին եւ առանձին ուղղուեցաւ հաւաքի վայրը: Ճամբան հանդիպեցաւ վագրին, եզին, ձիուն եւ ուրիշներու որոնք իրմէ արագ կրնային վազել: միւսներէն ետ չմնալու համար ան բարի եզին համոզեց որ զինքը մեջքին վրայ տանի փոխարէնը ան երգեց եզին համար ամբողջ ճամբու ընթացքին եւ վերջապէս երկուքը միասին հասան: Եզը ուրախ էր թէ ինք պիտի ըլլար առաջինը, սակայն առնետը ճարպիկօրէն առաջ նետուեցաւ եւ բախտաւորուեցաւ ըլլալու Չինական աստղաբաշխութեան առաջին կենդանին:

Իսկ կատուն երբ հասաւ արդէն ուշ էր եւ ընտրութիւնները վերջացած էին:

Այս պատճառով է որ մինչեւ օրս կատուն կ'ատէ առնետները եւ մուկերը, եւ ամէն անգամ որ հանդիպին կը հետապնդէ զիրենք ու կը յարձակի անոնց վրայ:

Վանկախաղ

Ընդգծե՛ հետեւեալ բառերուն վերջին վանկը եւ ապա այդ վանկով տրուած բացատրութեան համաձայն նոր բառ մը կազմե՛:

Յնամաշ -	Յայ ազգի առաջին ուսուցիչը -	Մաշտոց
Յինգշաբթի-	Թռչող միջատ մը -	_____
Խնդալի -	Շատ առատ -	_____
Շոգի -	Ցերեկին հակառակը -	_____
Ապակի -	Յանգիստի օրը -	_____
Պտղաման -	Մանուկներու դպրոց -	_____
Պիտանի -	Գեր բառին հակառակը -	_____
Պողպատ -	Նկար -	_____
Յնդկահաւ -	Յաւուն ածածը -	_____
Նաւաստի -	Օրինակելի -	_____

«Փունջ»ը կը պատրաստէ՝ Սօսի Իսկէնեան-Ֆարրա

Յունաստան ընդունեց ցեղասպանութիւնի ուրացող պատժի օրէնք

(Ապագայ-15 Դեկտ. 2014)

Հելլեն խորհրդարանը 9 Սեպտեմբեր 2014ին վաւերացուց Յունաստանի կողմէ ճանաչուած ցեղասպանութեան ուրացումը քրեականացնող բանաձեւ: Կարդացի եւ խորհեցայ... հարիւր տարի առաջ, ընդհանուր պատերազմի առթած խռովութենէն օգտուող Օսմանեան պետութեան «Միասնութիւն եւ Յառաջդիմութիւն» կուսակցութիւնը ընթացք տուաւ իր հակահայ վայրագ միտումին եւ կիրարկեց Հայոց Ցեղասպանութիւնը: Յաջողեցաւ հայաթափել Անատոլիոն եւ ամենայն հպարտութեամբ եւ հերոսական պարծանքով առաջ քշեց «Թուրքիա թուրքերունն է» տարազը: Կարծես թէ որեւէ կերպով նպատակ յայտնաւորած կամ փորձած ըլլային իրենց ձեռքէն խլել Անատոլիոյ այդ անծայրածիր եւ ամայի հողերը: Թէեւ ընդհանուր պատերազմին Գերմանիոյ պարտութեամբ Օսմանեան պետութիւնն ալ ստիպուած եղած էր իր արեւմտեան հողերէն կարելուր մաս մը գիջիլ Ռումանիայի, Պուլկարիոյ եւ Յունաստանի, սակայն արեւելեան երեք նահանգներ Հայաստանի կցելու գաղափարը հայերու առաջ քշած առաջարկը չէր եղած: Այդ մէկը ուղղակի Ուիլսոնի արդարախիտութեան հետե-

լանք էր եւ այդ պատճառաւ Անատոլիոյ բոլոր հայութիւնը ցեղասպանութեան ենթարկել որեւէ կերպով կարելի չէր արդարացնել: Ամերիկա հարկաւոր հակազդեցութիւնը ցոյց չտուաւ:

Բայց Ի՛նչ զարմանք. Եւրոպական ժողովուրդներ մամուլի միջոցաւ ցեղասպանութեան դէմ արտայայտուելով եւ իրենց բողոքի ձայնը լսելի դարձնելով հանդերձ պետութիւնները պահեցին իրենց դիտողի դիրքը: Սպասեցին որ Թուրքիոյ նոր քաղաքականութիւնը յստականայ, կազմուելիք թուրք նոր կառավարութիւնը յայտնի ընէ իր վարչաձեւը եւ գործելակերպը, որմէ յետոյ թերեւս յայտնուեր նոր կարելիութիւններ ի շահ իրենց երկրին եւ ժողովուրդին: Ելմտական եւ բարոյական նոր ակնկալութիւններու հեռանկարը գունաւոր նոր յոյսեր ցոյց չէն տար կ'երեւի, քանի որ հարիւր տարի վերջ Յունաստան եւս կը խորհի Ֆրանսայի, Չուիցերիոյ, Գերմանիոյ եւ թերեւս մի քանի այլ երկիրներու հետեւողութեամբ ցեղասպանութեան ուրացումը պատժող օրէնքի մը մասին, հակառակ Թուրքիոյ ակններէ դիրքին:

Արդար ըլլալու համար պէտք է ընդունիլ որ արհամարհելի պատիժ չէ դրամական տուգան-

քին առընթեր վեց ամիսէն հինգ տարի բանտարկութիւնը: Փերինչէք եւ հետեւորդները, խօսքի եւ գաղափարի ազատութեան օրէնքի վստահելով օձիքսին չեն կրնար ազատել յունական հողերու վրայ: Սակայն պէտք է նկատի առնել, թէ 54 թեր եւ 42 դէմ քուէներով ձեռք բերուած է օրէնքին վաւերացումը:

Թուրք կառավարութեան համար դժուար չէ 7 յոյն երեսփոխան ծախու առնել եւ համեմատութիւնը շրջել:

Արդէն քուէներու ոչ մեծ տարբերութեամբ առնուած այս որոշումը հեռու է հայոց համար պատուաբեր ըլլալէ:

Հարիւրամեակի տրամադրութեան մէջ իսկ, յոյն երեսփոխաններու գրեթէ կեսը որոշումի դէմ քուէարկել է: Յունաստանի եւ առ հասարակ յոյներու Թուրքիայէ եւ թուրքերէ ակնկալած շահերը որքա՛ն հմայիչ են եղեր, որ յունական քուէներու 44 տոկոսը ի նպաստ թուրքերու տուեր է:

ԱՐԱՅ ԿԱՐՍԻՐԵԱԼ
Սոնթրէալ, 3 Յունուար 2015

Լոյս տեսաւ Ռ. Հատտեճեանի նոր գիրքը «Պտոյտ Մը Հայոց Լեզուի Բառարանին Մէջ» շարքի վեցերորդ հատորը

Լոյս տեսաւ ու ընթերցողներու տրամադրութեան տակ դրուեցաւ Խմբագրապետ Ռ. Հատտեճեանի «Յուշատետր» սիւնակէն «Պտոյտ Մը Հայոց Լեզուի Բառարանին Մէջ» շարքի 6րդ հատորը: Այս հատորն ալ կ'ընդգրկէ շարքին 406րդ յօդուածէն մինչեւ 488րդ յօդուածը: Հատորը տպուած է Արի Հատտեճեանի կողմէ պատրաստուած շատ գեղեցիկ կողքով մը: Ըստ թուագրական կարգի, այս հատորը կը դառնայ «Յուշատետր» շարքի 83րդ հատորը:

Ինչպէս «Յուշատետր»ի մեր հաւատարիմ ընթերցողները նշմարած են արդէն, բառարաններու մէջ կատարուած պտոյտներու այս շարքը հեղինակին կողմէ գրի կ'առնուի ոչ թէ որպէս դասագիրք կամ ուսուցման միջոց, այլ պարզապէս որպէս հաճելի պտոյտ մը մեր լեզուի անսահման գեղեցկութիւններուն ու հարստութիւններուն մէջ: Մայր նպատակն է ընթերցողին հետ միասնաբար նոր գիտեր ընել մեր լեզուին հորիզոններէն ներս, բանալ մեր լեզուին խորհուրդներէն նոր ծալքեր, որոնք անշմար մնացած են շատերու, առաւել եւս սիրել մեր լեզուն:

«Եկէք մեզի հետ, սիրելի ընթերցողներ» կ'ըսէ հեղինակը այս վեցերորդ հատորին նախաբանին մէջ: Որքան ալ հաճելի ըլլայ պտոյտը, որքան ալ խանդավառութիւններ ստեղծուին նոր հորիզոններով, կայ նաեւ տիրութիւնը տեսնելու թէ մեր լեզուն շատ կ'անտեսուի իր տերերուն մեծամասնութեանը կողմէ: Բայց այդ չէ որ պիտի խրտչեցնէ մեզ:

«Եթէ երբեմն մեր սիրտը կը ցաւի տեսնելով որ այսօրուան դժբախտ պայմաններուն մէջ աշխարհի զանազան կետերուն վրայ կան Հայ մարդիկ որոնք իրենց մայրենի լեզուն չեն գիտեր, ատոր փոխարէն մեր սիրտը հպարտօրէն կը զգայ որ այս վեհապանծ լեզուն անմահ է եւ անոր ապագան ալ այնքան փառաւոր պիտի ըլլայ որքան փառաւոր եղած է անոր անցեալը» կը գրէ հեղինակը իր նախաբանին մէջ:

Յայտնենք նաեւ թէ ցարդ իրատարակուած յօդուածներով ամբողջացած է նաեւ եօթներորդ հատորը, որ գիրքի ձեւով իրապարակ պիտի հանուի մօտիկ ապագային:

ՄԻՋՐԱՆ ՏԵՐ ՍՏԵՓԱՆԵԱՆ...

Շար. էջ 5-էն

Հայկական Դատին ժառանգորդները, ամեն բանէ առաջ պարտին միացնել, առնուազն ներդաշնակել իրենց պահանջները զայն ներկայացնելէ առաջ միջազգային դատական ատեանին, որմէ արդարութեան եւ իրաւունքի ճանաչում կ'ակնկալուի: Բաժան բաժան ուժերով եւ զիրար հակասող պահանջներով դատ չի շահուիր: Անոնք զիրար կը չեզոքացնեն, հակառակորդ կողմի հացին իւր ու կարագ կը քսեն եւ ճամբայ կը բանան որ դատաւորները Պիղատոսները կրկնեն:

Ու արդէն հայրենիքին անկախացումով վստահաբար Հայաստանի Հանրապետութիւնը ունի ի՛ր պետական խօսքը, մինչ Արեւմտեան Հայաստանի իրաւունքներու պաշտպան մեր աւանդական երեք կուսակցութիւնները ունին իրենց տարբեր տեսակետները, որոնք, դժբախտաբար տակաւին չունեցան հասարակ յայտարար մը պահանջատիրութեան:

Exclusive tour of ancient and modern

EGYPT

FEBRUARY 25 - MARCH 8, 2015

Itinerary	
Wednesday Feb. 25	Departure from Montreal (or other cities)
Thursday Feb. 26	Arrival at Cairo International airport. Bus transfer to hotel Le Meridien Heliopolis 5 star on B & B basis. Welcome dinner at Gogonian Club.
Friday Feb. 27	Egyptian museum (treasures of Tut Ankh Amon and Hall of the mummies) Lunch at Andrea restaurant. Sound and light show at the pyramids.
Saturday Feb. 28	Citadelle area and Khan Khalil souk. Lunch at Fridays restaurant on the Nile. Attend the "Beast on the moon" play, followed by dinner at Houssaper Club.
Sunday March 1	Saqqara, the pyramids of Giza and the Sphinx. Lunch at Homenetmen Noubar Club. Dinner on the Nile Crystal (Nile cruise dinner with show).
Monday March 2 to March 5	Transfer from hotel to airport: Flight Cairo-Aswan. Transfer in Aswan to a 5 star Nile cruise boat, full board basis. The cruise will last for 3 days. You will visit: High Dam, Unfinished obelisk, Philea Temple, Temple of Edfu, Temple of Kom Ombo, Valley of the Kings, Temple of Karnak, Temple of Luxor, Temple of Queen Hatchipsut and Colossus of Memnon ...
Thursday March 5	Transfer from Luxor to Hurghada by bus. Two nights at the Marriott Hurghada hotel 5 star on half board basis.
Friday March 6	Enjoy the red sea (Bathing, Skin or Scuba diving, Fishing, Boating).
Saturday March 7	Transfer from Hurghada to Cairo by plane. One night at Le Meridien Airport 5 star on b.b. basis.
Sunday March 8	Flight back home and arrive on March 8th

Land cost \$1,380 USD + Air travel (approx \$900 USD)*

The cost of \$1,380 USD per person includes:
 5 star accommodation (double occupancy, single room available for an additional \$250 USD)
 Flights from Cairo-Aswan and Hurghada-Cairo
 Local transportation, driver, guide, shows, entrance fees & taxes
 Mostly full board (except few meals)
 Excludes visa fees (to be paid upon arrival)

For details and questions about registration:
 Address to the Tekeyan Cultural association (514) 747-6680 centrekeyan@bellnet.ca
 or Arto Manoukian (514) 824-5300 manoukb@yahoo.com

Additional information:
 A valid passport is needed with more than 6 months expiry date at departure time.
 A deposit of \$500 USD is required upon registration.
 The payments should be made no later than January 15, 2015.
 (*) Group rates, depending on the number of participants. Non Montrealers to book their own flights and will be greeted at Cairo's International Airport upon arrival.

A UNIQUE OPPORTUNITY TO VISIT PHARAOH'S LAND

Բառերն ալ գեղեցիկ կրնա՞ն ըլլալ

ԳՐԵՏ՝ ԼԵՒՈՆ ՇԱՌՈՅԵԱԼ

Միշտ հաւատացեր եմ, թէ ԲԱՌԵՐԸ շնչաւոր գոյացութիւններ են, այսինքն՝ մարդոց, բոյսերու կամ կենդանիներու նման կը շնչեն, գոյն ունին, բոյր ունին, դրական կամ ժխտական նկարագիր ունին, բարախող անտեսանելի սի՛րտ ունին...: Թերեւս ծիծաղելի թուի իմ այս տեսակետը, բայց ես խո՛րապէս կը հաւատամ այս վարկածին:

Այսօր ԵՐԱՅԱՆԻՍՏ Է: Արտասանեցէ՛ք այս սիրուն բառը քանի մը անգամ: Երազալո՛յց: Կ'անդրադառնա՞ք թէ ինչ գեղեցիկ ու հեշտալուր բառ է:

Տարուան մէջ երկու անգամ կը լսենք այս բառը, - Ծնունդին ու Չատկին:

Երազալոյցը Ս. Ծննդեան եւ Չատկի գոյգ տօներուն նախատօնակն է: Ժողովուրդը ասոր ԽԹՈՒՄ ալ կ'ըսէ: Բայց չէ՞ք խորհիր՝ թէ «Երազալոյց» բառը անհամեմատօրէն աւելի գեղեցիկ է քան «խթու՛մ»ը...:

Եկէք սերտենք, թէ այս բառը ինչպէ՞ս կազմուած է:

Հաստատօրէն՝ երկու բառարմատներ միացած են իրարու, - ԵՐԱԳ ԵՒ ԼՈՒՅԱՆԵԼ:

«Երազ»ը մոմին կամ կանթեղին լոյսն է, պատրոյգին ծայրի բոցը:

Իսկ «Լուցանել» կը նշանակէ վառել, լուսաւորել: Յիշեցէ՛ք շատ գործածական ԼՈՒՅԿԻ բառը, որ նմանապէս կազմուած է «Լուցանել» բայէն:

Յստակացա՞ւ «Երազալոյց»ին բառային իմաստը ձեզի համար:

Ի դէպ, ԵՐԱԳ բառը ընդհանրապէս կրօնական մթնոլորտ մը կը յուշէ մեզի: Երբ այդ պատճառով ալ՝ «ԵՐԱԳ» անունով քանի մը եկեղեցական բնոյթի պարբերականներ ունեցած ենք անցեալին (Նիւ Եորք, Պոսթըն եւ Պէրլոյթ):

Հա՛, չմոռնանք նաեւ նշանաւոր «ԵՐԱԳՈՒՄ»ն, որ մեր ժողովուրդին կողմէ ԵՐԱԳ ԻՒՂ կը կոչուի, եւ որով տանտիկիները կը լեցնեն միջուկը արթայաձայնել կերակուրի մը՝ «մածունով քեօֆթե՛»ին...

Թերեւս ձեզմէ մէկը հարց տայ

հետաքրքրութեամբ՝ թէ առնչութիւն մը կա՞յ «Երազ» ու «Երազալոյց» բառերուն միջեւ:

Իմաստային նմանութիւն մը կա՞յ անշուշտ, քանի որ «Երազալոյց»ը ճառնալից է, լոյսի շողը: Բայց ինձի կը թուի որ այս երկուքը տարբեր արմատներ ունին:

«Երազալոյց»ը կազմուած ըլլալու է «Երազ» եւ «Գայթիլ» բառերէն: Ըստ Մալխասեան բառարանին՝ «Երազ» (որ ամէն բանէ առաջ կը նշանակէ բեմէն արտասանուած հռետորական խօսք) ունի երկրորդ իմաստ մըն ալ՝ «կախուած ջահ»: Իսկ «Գայթիլ» կը նշանակէ աճիլ: Այս 2 բա-

ռերուն միացումէն՝ ՇՈՂ կամ ԵՐԱԳՆԻՉ իմաստը կրնա՞նք դուրս բերել արդեօք...: Զիչ մը երեւակայութեան կը կարօտինք անշուշտ...:

Ու վերջապէս, կայ վերիններուն հետ հնչիւնային որոշ նմանութիւն ունեցող բառ մըն ալ, որ «ԵՐԱԳՈՒՄ»ն է:

Ասիկա անունն էր հայերէն ամսագրի մը, որ Մոսկուայի մէջ հրատարակուած էր 1858-62, Մսեր Մսերեանցի խմբագրութեամբ: Այս ամսագիրը գրաբարի պաշտպաններուն վերջին ամրոցներէն մէկն էր արեւելահայոց մօտ:

Ի՞նչ կը նշանակէ ԵՐԱԳՈՒՄ: Երբ քաղաղ: Իսկ ի՞նչ է «Երազ»ը:

Երբ խաղողի փոքրիկ ողկոյզն է...: Գիտե՞ի՞ք: Երբ մեր եկեղեցիներու մէջ տարին անգամ մը խաղողօրհնէք կը կատարուի, ահա այն ատեն քահանան կ'երգէ բարձրաձայն. - «Օրհնեսցի եւ պահպանեսցի ճիշտ այս...»:

Օ՛, բառերը որքա՞ն գեղեցիկ են ու թելադրական...:

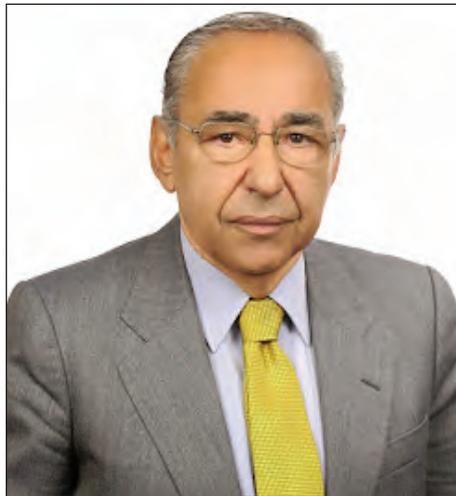
Հայկա

Իզնա Սարըասլան անդամ ընտրուեցաւ Թուրքիոյ «ՓԷՆ»ի պատուոյ խորհուրդին

Գոհունակութեամբ կը տեղեկանանք որ Համաշխարհային Գրողներու Միութեան «ՓԷՆ»ի Թուրքիոյ կեդրոնը կատարեց իր Ընդհանուր Ժողովը, ինչպէս նաեւ Պատուոյ Խորհուրդի եւ Վարչութեան ընտրութիւնները:

Ընդհանուր Ժողովը տեղի ունեցաւ Իսթանպուլ, Մայա-Ճիւնէյթ Թիւրքի թատրոնի հանդիսարահին մէջ, որուն իրենց բազմահոծ մասնակցութիւնը բերին Թուրքիոյ գրական ու մամուլային աշխարհին ներկայացուցիչները:

Ընտրութիւնները տուին հետեւեալ արդիւնքները: Պատուոյ Խորհուրդի որպէս անդամ ընտրուեցան

թերթիս աշխատակից, բանաստեղծ Իզնա Սարըասլան, ինչպէս նաեւ թուրք գրականութեան եւ մամուլի երկու նշանաւոր անուններ՝ Ատնան Էօզթալչըն եւ Տէնիզ Գափուքճուօլլու:

Յիշեցնենք թէ Իզնա Սարըասլան երրորդ անգամ ըլլալով կ'ընտրուի այս պատուաբեր եւ հպարտացուցիչ պաշտօնին: Իսկ Վարչութեան կազմը բաղկացաւ հետեւեալ անուններէ: Նախագահ՝ Չէյնէպ Օրալ, անդամներ՝ Հալիլ Իպրահիմ Էօզճան, Թիւրք Տուրսուն, Թարք Կիւնէրսէլ, Չէյնէպ Ալիյէ, Մարիօ Լէվի եւ Հայտար Երկիլէն: Ընդհանուր Ժողովի աւարտին հրատա-

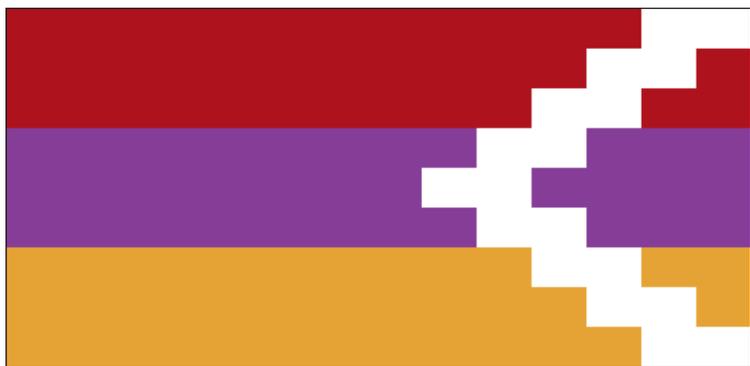
րակուեցաւ գաղափարի եւ արտայայտութեան ազատութեան վերաբերեալ համապարփակ եւ խիզախ հաղորդութիւն մը:

Ընտրութեան արդիւնքները եւ Ընդհանուր Ժողովի հաղորդագրութիւնը լայնօրէն տեղ գտան թուրք եւ օտար մամուլի էջերուն, ինչպէս նաեւ համացանցային լրատուութեան միջոցներուն մէջ:

Ձերմօրէն կը շնորհակտենք մեր սիրելի աշխատակից ու հանրայայտ բանաստեղծ Իզնա Սարըասլանը:

«Մարմար»

Ղարաբաղի նիւթով՝ Թրքական ժապաւեններու մրցում

«Հազար Ուորլտ» ամսագիրը, որ կը հրատարակուի թրքական «Կասպեան ռազմավարական հիմնարկ»ի կողմէ, Ղարաբաղի մասին կարճամեթրած ժապաւեններու մրցում մը յայտարարեց: «Սոնթաքիթա» համացանցային կայքէջը կը հաղորդէ որ որպէս ժապաւենի նիւթ առաջադրուած է հետեւեալ ձեւակերպումը. «Ղարաբաղ որ կը գտնուի Հայաստանի բռնագրաւման տակ»: Ժապաւենի տեւողութիւնը պէտք է ըլլայ 20 վայրկեանի սահմաններուն մէջ:

Դիմումները պիտի ընդունուին մինչեւ 31 Յունուար 2015: Յաղորդներուն պիտի տրուին մրցանակներ: Առաջին մրցանակակիրը պիտի ստանայ 10 հազար լիրա, երկրորդ մրցանակակիրը՝ 7 հազար լիրա, իսկ երրորդ մրցանակակիրը՝ 5 հազար լիրա:

Նուիրատուութիւն

Թ.Մ.Միութեան Սարո Մանուկեան ֆոնտին եւ ողբացեալ Սարո Մանուկեան-ի մահուան 11-րդ տարելիցի հոգեհանգիստի առթիւ «Ապագայ» շաբաթաթերթին կատարուած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները՝ տ. եւ տ. Արթօ եւ Անի Մանուկեան 200 տոլար, տ. եւ տ. Հայկ եւ Սօնիա Մանուկեան, տ. եւ տ. Արմենակ եւ Սիւզան Զալեմեան, տ. եւ տ. Չաւեն եւ Ալիս Հայրապետան 100-ական տոլար, տիար Անդրանիկ Թադոսեան 50 տոլար, Ալիս եւ Սօնիա Սողոմոնեան 40 տոլար:

Visit ABAKA online, in color, current and past issues

www.tekeyanmontreal.ca

News and analysis in Armenian, French and English

Komitas
SALON FUNÉRAIRE
ԹԱՐԱՆԱԿԱՆ ՄՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ

Funéraire Traditionnel
Monument
Pré-arrangement

5180, rue Salaberry
Montréal, Québec H4J 1J3
Tél. : 514 331-0400

www.komitas.ca

ԹԵՔԵՅԱՆ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

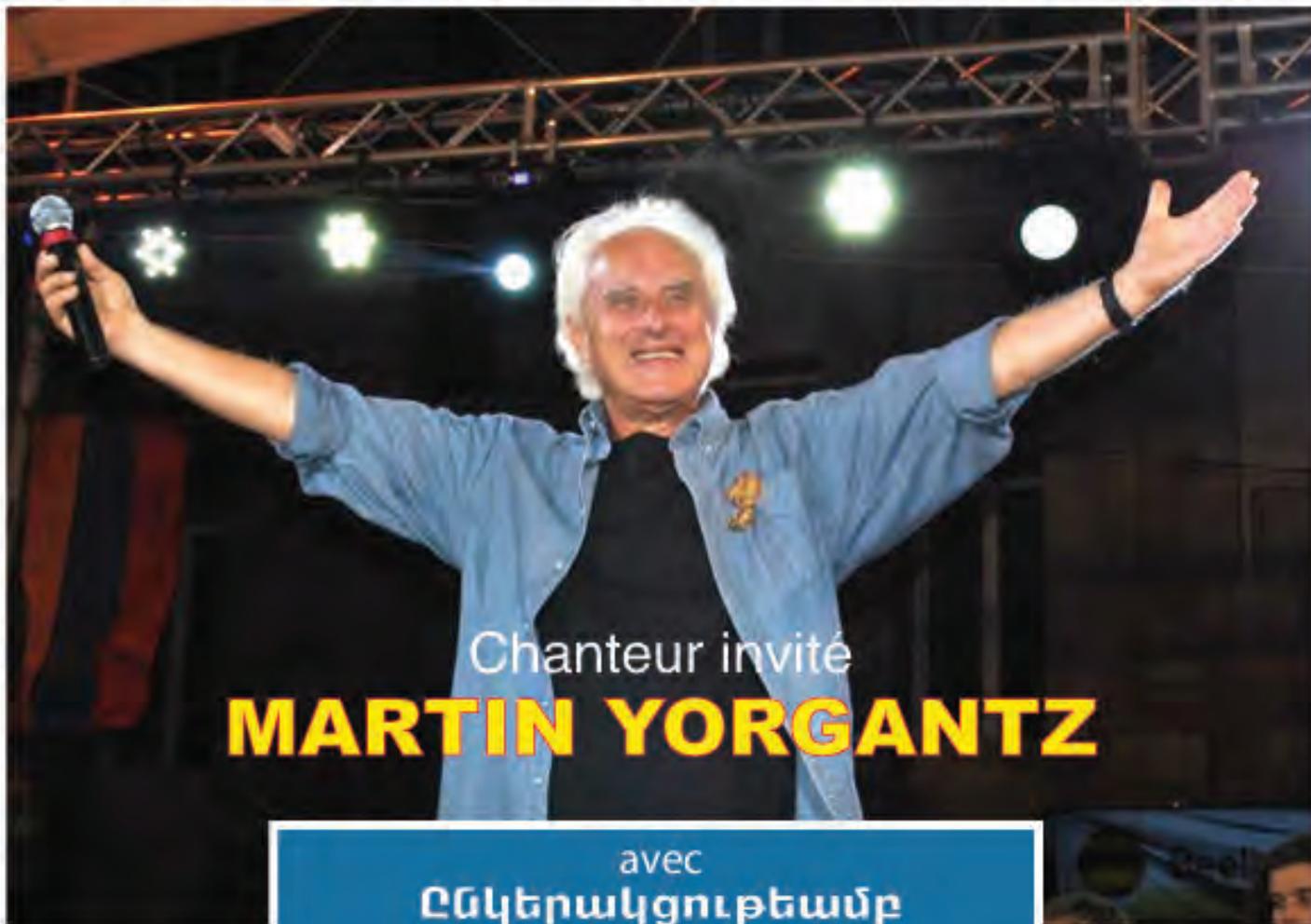
ՎԱԼԵՆԹԻՆԻ ԽՐԱԽՃԱՆՔ

FÊTE DE LA ST-VALENTIN

DINER DANSANT ROMANTIQUE

Շաբաթ, 14 Փետրուար 2015, Երեկոյան ժամը 8էն սկսեալ
Երեկոյթը պիտի խանդավառէ սիրուած երգիչ

Chanteur invité

MARTIN YORGANTZ

avec

ԸՆԿԵՐԱԿԳՈՒԹԱՄԲ

DJ SAKO

Donation: \$40

Samedi, le 14 Février, 2015
à partir de 20h00

Pour réservations:

Tékeyan 514 747 6680
Berdj 514 585 9064

Centre Tékeyan, 825 Rue Manoogian, St-Laurent, QC. H4N 1Z5